

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Психолого-педагогічний факультет
Кафедра дошкільної освіти

Магістерська робота

*Методичні рекомендації
щодо організації, виконання та захисту
кваліфікаційних магістерських робіт
для магістрантів спеціальності
012 Дошкільна освіта*

Полтава – 2021

*Затверджено на засіданні кафедри
дошкільної освіти (протокол № 15 від 13 квітня 2021 р.)*

*Рекомендовано до друку вченою радою
Полтавського національного педагогічного університету
імені В.Г. Короленка (протокол № 11 від 29 квітня 2021 р.)*

Рецензенти:

Корлюк С. В. - кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М.В.Остроградського.

Фазан В. В. - доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки і андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка

Магістерські роботи: методичні рекомендації щодо організації, виконання та захисту кваліфікаційних магістерських робіт для магістрантів спеціальності 012 Дошкільна освіта / упоряд. О. А. Гнізділова, О. І. Гришко, О. О. Вашак, О. Г. Вільхова, Л. В. Зімакова, І. В. Карапузова, В. М. Коваль, Н.В. Ковалевська, Ю. О. Лукашова, Н. М. Манжелій, А. В. Пасічніченко, Т. П. Фазан. Полтава, 2021.75 с.

Методичні рекомендації адресовані магістрантам спеціальності 012 Дошкільна освіта, а також викладачам ЗВО – науковим керівникам магістерських робіт. Основна мета методичних рекомендацій – допомогти магістрантам у виконанні, правильному технічному оформленні та підготовці до захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

Методичні рекомендації містять основні вимоги до етапів виконання кваліфікаційної роботи, її структури, підбору джерельної бази, складання змісту роботи, оформлення категоріального апарату дослідження, викладення основного тексту та формулювання висновків. У методичних рекомендаціях представлено: вимоги до оформлення та захисту кваліфікаційної роботи, орієнтовну тематику магістерських робіт, додатки, в яких продемонстровано зразки оформлення титульної сторінки, відгуку та рецензії на кваліфікаційну роботу, приклади оформлення бібліографічного опису використаних джерел та форми засвідчення здобувачем вищої освіти – автором дослідження відсутності академічного плагіату в його кваліфікаційній роботі.

©Колектив авторів, 2021

©ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021

Зміст

1. Магістерська кваліфікаційна робота як самостійна науково-дослідницька праця здобувачів другого рівня вищої освіти.....	5
1.1. Основні етапи виконання кваліфікаційної магістерської роботи.....	5
1.2. Вибір теми дослідження.....	7
1.3. Функції керівника магістерської кваліфікаційної роботи.....	7
2. Методика роботи над магістерським дослідженням.....	7
2.1. Підбір джерельної бази дослідження.....	7
2.2. Структура кваліфікаційної магістерської роботи.....	8
2.3. Складання змісту роботи та написання вступу роботи.....	9
2.4. Робота над основною частиною магістерського дослідження.....	10
2.4.1. Написання теоретичного розділу магістерської роботи.....	11
2.4.2. Опис експериментально-дослідницького розділу магістерської роботи.....	12
2.5. Формулювання висновків / рекомендацій.....	13
2.6. Укладання списку використаної літератури та додатків.....	14
3. Вимоги до оформлення магістерської роботи.....	15
3.1. Вимоги до комп'ютерного набору тексту магістерського дослідження.....	15
3.2. Правила нумерації в тексті роботи.....	17
3.3. Оформлення таблиць, рисунків, формул.....	17
3.4. Правила оформлення цитувань та посилань на використані джерела.....	18
3.5. Оформлення списку використаних джерел.....	19
3.6. Вимоги до оформлення додатків.....	20
4. Захист кваліфікаційної роботи.....	20
4.1. Поняття академічної доброчесності та плагіату.....	20
4.2. Порядок подання кваліфікаційної роботи для перевірки рівня її унікальності та виявлення академічного плагіату, попередній захист.....	22
4.3. Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи.....	23
4.4. Підготовка відгуку та рецензії.....	24
4.5. Вимоги до прилюдного захисту кваліфікаційної роботи.....	24
4.6. Критерії та умови оцінювання магістерського дослідження.....	26

5. Орієнтовна тематика магістерських кваліфікаційних робіт.	
Зразки складання змісту та визначення категоріального апарату магістерської роботи.....	28
Список використаних джерел.....	61
Додатки.....	62

1. Магістерська кваліфікаційна робота як самостійна науково-дослідницька праця здобувачів другого рівня вищої освіти

1.1. Основні етапи виконання кваліфікаційної магістерської роботи

Магістерська кваліфікаційна робота (МКР) – це самостійна науководослідницька праця, яку виконують із метою встановлення відповідності рівня освітньої та наукової підготовки здобувача другого рівня вищої освіти. Виконання МКР є обов'язковим для всіх здобувачів, які навчаються за освітніми програмами підготовки магістра.

Магістерська кваліфікаційна робота зорієнтована на формування загальних і спеціальних компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки магістра, зокрема, здатності самостійно здійснювати науковий пошук і розв'язувати конкретні науково-теоретичні й практичні завдання професійного характеру.

Кваліфікаційна робота має засвідчити рівень сформованості науководослідницьких компетентностей здобувача освітнього рівня: здатність до поглиблення, систематизації та закріплення отриманих за час навчання теоретичних знань; здатність обирати й аналізувати наукову або практичну проблему; робити теоретичні висновки й узагальнення; обґрунтовувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний і / або практичний характер; здатність до провадження дослідницької та / або інноваційної діяльності.

Кваліфікаційна робота повинна відповідати таким **основним вимогам**:

- актуальність теми, її відповідність сучасному стану та перспективам розвитку науки;
- глибина опрацювання та критичний аналіз джерел з обраної теми;
- характеристика історії вивчення досліджуваної проблеми та її сучасного стану;
- чітке визначення об'єкта та предмета, мети та завдань, а також вибір методів та обґрунтування доцільності їх використання в дослідженні; висвітлення елементів наукової новизни кваліфікаційної роботи;
- узагальнення та обґрунтування отриманих у процесі виконання кваліфікаційної роботи результатів, формулювання висновків та практичних рекомендацій щодо їх використання під час вивчення окремих освітніх компонентів.

Під час виконання кваліфікаційної роботи можна виокремити такі **організаційні етапи**:

підготовчий – вибір здобувачем напряму (тематики) дослідження, призначення наукових керівників, остаточне (кінцеве) формулювання теми кваліфікаційної роботи, складання і затвердження індивідуальних завдань;

творчий – безпосереднє виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання, перевірка розділів (частин) кваліфікаційної роботи науковим керівником;

прикінцевий – перевірка унікальності тексту на плагіат та попередній розгляд (передзахист) результатів роботи з метою вирішення питання щодо допуску (не допуску) здобувача до захисту на засіданні ЕК, оформлення в установленому порядку оцінювальних документів: звіту (довідки) про перевірку роботи на ознаки академічного плагіату, відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії та подання кваліфікаційної роботи з усіма документами й матеріалами до ЕК;

підсумковий – підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів (презентації) до захисту кваліфікаційної роботи перед ЕК, безпосередній захист, оголошення результатів захисту (оцінки) одним з членів ЕК.

Раціонально спланувати та організувати роботу над дослідженням, правильно розподілити власний час, ґрунтовно і своєчасно опрацювати обрану тему допоможе такий **алгоритм**:

- вибір теми дослідження;
- підбір джерел та їх опрацювання;
- визначення методології дослідження (об'єкта, предмета дослідження, мети і завдань, гіпотези (за потребою) та методів дослідження);
- складання плану роботи, узгодження його з керівником;
- написання тексту роботи згідно з її структурою;
- формулювання висновків / рекомендацій;
- подання чорнового варіанту роботи науковому керівникові;
- усунення зауважень, доопрацювання роботи;
- попередній захист роботи на кафедрі;
- отримання відгуку наукового керівника та рецензії на кваліфікаційну роботу;
- остаточне оформлення тексту роботи;
- захист бакалаврської / магістерської роботи. Виконання кваліфікаційної роботи відбувається відповідно до графіку навчального процесу та розкладу атестації відповідної спеціальності, затверджених ректором / першим проректором університету.

1.2. Вибір теми дослідження.

Теми магістерських кваліфікаційних робіт пропонують науково-педагогічні працівники відповідної кафедри. З огляду на власні наукові уподобання та інтереси студент обирає тему і наукового керівника.

Здобувач вищої освіти (за погодженням із науковим керівником) може запропонувати власну, не передбачену в переліку тему кваліфікаційної роботи, з обґрунтуванням вибору та актуальності. Запропоновану студентом тему розглядають на засіданні кафедри, затверджують чи відхиляють її. Обрану тему роботи закріплюють за студентом та науковим керівником наказом ректора і вона не може бути змінена на власний розсуд. У виняткових випадках, на підставі мотивованої, узгодженої з науковим керівником заяви здобувача вищої освіти та службової записки завідувача кафедрою, тему кваліфікаційної роботи змінюють і затверджують додатковим наказом ректора Університету.

1.3. Функції керівника магістерської кваліфікаційної роботи

Науковий керівник:

- допомагає обрати найбільш перспективний і актуальний напрям дослідження та остаточно визначитися з темою роботи;
- знайомить із вимогами щодо виконання та захисту роботи;
- рекомендує основні джерела за темою роботи;
- відстежує перебіг виконання роботи, контролює її своєчасне подання до захисту на засіданні ЕК;
- допомагає підготувати доповідь до захисту;
- надає відгук на кваліфікаційну роботу;
- може бути присутнім та виступати на засіданні ЕК із захисту кваліфікаційних магістерських робіт.

2. Методика роботи над магістерським дослідженням

2.1. Підбір джерельної бази дослідження

Після визначення теми дослідження необхідно розпочати пошук, аналіз і систематизацію джерел, перегляд бібліотечних каталогів. Слід ознайомитись із фаховими часописами, науково-методичними періодичними виданнями, в яких можуть бути опубліковані необхідні матеріали тощо.

Послідовність опрацювання джерельної бази:

1. На комп'ютері потрібно створити кілька файлів-папок відповідно до назв запланованих розділів чи підрозділів.

2. У ці папки накопичувати цифрові копії відібраних наукових праць, при цьому необхідно на початку кожного файлу (безпосередньо в ньому) записувати точні вихідні відомості праці (прізвище автора, повну назву статті / книги, рік видання та видавництво, загальну кількість сторінок), щоб у подальшому не втратити вихідні дані джерела.

3. Якщо потрібну літературу було відскановано в паперовому варіанті, то такий бібліографічний опис потрібно зробити на першому аркуші.

4. Виписувати цитати варто одразу в текстовий файл (бажано зберігати у форматі .rtf), при цьому зазначаючи в дужках бібліографічні відомості про джерело.

Кожна цитата, приклад, цифровий матеріал мають супроводжуватися точним описом джерела з позначенням сторінок, на яких опубліковано цей матеріал.

2.2. Структура кваліфікаційної магістерської роботи

Структура кваліфікаційної роботи Незалежно від обраної теми структура бакалаврської / магістерської роботи є такою:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна частина, яка складається з розділів (кількість зумовлена специфікою спеціальності / освітньої програми) та підрозділів;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності, не враховують до загального обсягу роботи).

Титульний аркуш є першим у науковій роботі (Додаток А). На ньому зазначають міністерство, назву навчального закладу, факультету, кафедри, де виконується робота, повну назву теми роботи, курс, групу, форму навчання, спеціальність, назву освітньої програми, прізвище та ініціали студента, котрий виконував роботу, учений ступінь та / або вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника, рік і місце виконання роботи.

На наступній сторінці розміщують **ЗМІСТ** (Додаток Б). Усі його розділи й підрозділи мають бути виділені в тексті заголовками й підзаголовками. Усі питання змісту повинні бути логічно структуровані. Кожний наступний пункт розвиває й доповнює попередні. У кваліфікаційній роботі не може бути менше двох розділів.

2.3. Складання змісту роботи та написання вступу роботи

Після того, як потрібний матеріал зібрано й систематизовано, формулюють детальний **зміст кваліфікаційної роботи**. Студент має запропонувати власне бачення структури кваліфікаційної роботи: кількість розділів, підрозділів, а також їхні робочі назви. Процес уточнення структури є складним і може тривати впродовж усієї роботи над дослідженням. Попередній зміст роботи узгоджується з науковим керівником. У разі виникнення зауважень зміст змінюють відповідно до рекомендацій наукового керівника.

Вступ повинен бути компактним, не насиченим теоретичними викладками. У вступі розкривають актуальність обраної теми, окреслюють коло питань, яким присвячена робота, формулюють мету роботи, визначають об'єкт та предмет дослідження. Вступ є однією з найважливіших частин роботи, адже в концентрованому вигляді презентує все дослідження. Доцільно, щоб вступ складався з таких **структурних частин**:

- **актуальність теми.** У цій частині роботи слід зробити загальний огляд досліджуваної проблеми. Обсяг повинен займати до половини сторінки. Актуальність дослідження – обов'язкова вимога до кваліфікаційної роботи, перший критерій, за яким роботу оцінюють. Актуальність теми – це важливість, відповідність теми дослідження сучасним потребам певної галузі науки та перспективам її розвитку, практичним завданням відповідної сфери діяльності. Студент повинен обґрунтувати важливість досліджуваної теми. Після формулювання наукової проблеми визначають мету і завдання дослідження, а за потребою – гіпотезу;

- **рівень вивчення проблеми.** У цій частині кваліфікаційної роботи характеризують найбільш цінні та актуальні наукові праці досліджуваної теми та здійснюють *огляд джерельної бази дослідження*. У кваліфікаційних роботах характеристика рівня вивчення проблеми, огляд джерел та методології можуть бути зроблені в першому розділі роботи, оскільки він є теоретичним. У ньому характеризують теоретико-методологічні підходи до вивчення проблеми, яка досліджується;

- **мета дослідження** має узгоджуватися із назвою роботи, об'єктом і предметом дослідження. Мета дослідження – усвідомлений образ очікуваного результату, на досягнення якого спрямована діяльність дослідника. Формулюючи мету, можна використати такі дієслова: з'ясувати, системно проаналізувати, схарактеризувати, розглянути, виокремити тощо;

- **з мети роботи випливають завдання**, які деталізують та розкривають її. Зміст завдань формулюють, використовуючи такі поняття: визначити ..., встановити ..., охарактеризувати..., розробити..., виявити..., сформулювати

..., розкрити... тощо. Формулювати завдання слід якомога ґрунтовніше, але лаконічно, оскільки опис їх вирішення становитиме зміст розділів й параграфів роботи. Спираючись на завдання дослідження, автор робить висновки до кваліфікаційної роботи. Слід пам'ятати, що завдання повинні бути повною мірою розкриті в основному змісті роботи. Оптимальним для кваліфікаційної роботи є 3-4 завдання;

- **об'єкт дослідження** – це та сфера, явище або процес, на які спрямована наукова діяльність з метою визначення суті, закономірностей, тенденцій тощо або можливостей впливу, використання, поліпшення тощо;

- **предмет дослідження** міститься в межах об'єкта. Предмет повинен бути сформульованим вужче, ніж об'єкт. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться як загальне і часткове. Тобто предмет дослідження – це та частина об'єкта, яка безпосередньо вивчається;

- **методи дослідження**. Автор кваліфікаційної роботи обирає методи, за допомогою яких планує вирішити конкретні завдання дослідження. Під час написання наукової роботи дослідник користується загальнонауковими методами (аналогія, узагальнення, класифікація, спостереження, синтез, індукція та дедукція тощо) та методами, які використовують у певних науках. У тексті вступної частини кваліфікаційної роботи потрібно стисло вказати суть використаних методів 13 дослідження. Важливо розуміти той факт, що успіх дослідження зростає завдяки поєднанню різних методів, які дозволяють усебічно розкрити явище, що вивчається, а також забезпечують взаємоперевірку об'єктивності отриманих результатів;

- **елементи наукової новизни та практичне значення одержаних результатів** – перелік результатів, отриманих автором кваліфікаційної роботи. Висловлюють рекомендації щодо можливого використання результатів кваліфікаційної роботи у навчальному процесі;

- **апробація результатів дослідження (за потребою)** – містить дані щодо участі та оприлюднення результатів дослідження автора. Обов'язково подають відомості про публікації здобувача вищої освіти, який претендуватиме на високі позитивні оцінки;

- завершують вступ описом **структури роботи**. Наприклад, робота складається зі вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел. Зазначають загальну кількість сторінок дослідження.

2.4. Робота над основною частиною магістерського дослідження

Основний текст роботи повинен бути структурованим, тобто поділеним на відповідні розділи та підрозділи. Найбільш вдалим є поділ кваліфікаційної

роботи на 2-3 розділи, але допускають більше. Кількість підрозділів визначається студентом самостійно, з огляду на зміст роботи. Бажано, щоб у кожному розділі було 2-3 підрозділи. **Кожен розділ наукової роботи має закінчуватися стислими висновками.**

2.4.1. Написання теоретичного розділу магістерської роботи

У **теоретичному розділі** розглядаються основні теоретичні засади порушеної проблеми. Він може складатися з 2-3 підрозділів.

У **першому підрозділі** магістрантом аналізуються і викладаються наукові результати, одержані різними науковцями, розкриваються доведені ними наукові факти, які інтерпретуються в світлі теми магістерської кваліфікаційної роботи. Спочатку аналізуються філософські, антропологічні, історичні джерела, потім розглядаються роботи зарубіжних та вітчизняних педагогів, які займалися порушеною у магістерському дослідженні проблемою або вивчали окремі її аспекти.

Автору необхідно відобразити своє ставлення до їх думок, відповідно обґрунтовуючи свою точку зору на проблему. Для того, щоб аналіз за темою дослідження був глибоким, повним і враховував сучасні тенденції в розвитку теорії та практики дошкільної освіти, доцільно зробити огляд періодичної фахової преси за останніх 5 років.

У **другому підрозділі** першого розділу, зазвичай, розкривається психологічні засади досліджуваної проблеми: розкривається зміст психолого-педагогічних понять, основні положення досліджень, з'ясовуються психологічні механізми формування певного педагогічного явища, процесу, якості особистості і т.д.

Третім має стати **підрозділ**, що містить аналіз альтернативних програм, огляд роботи закладів дошкільної освіти, окремих педагогів або аналіз стану питання, що досліджується магістрантом, в практичній педагогічній діяльності.

У кінці розділу подаються короткі висновки як теоретична основа для подальшого експериментального дослідження. Висновки до першого розділу мають відповідати постановці дослідження, вирішенню поставлених завдань, бути чіткими, обґрунтованими, мати обсяг не менше ніж 1 – 2 сторінки тексту.

Часто при написанні магістерської роботи виокремлюється (за бажанням магістранта) другий, **методичний розділ**, де висвітлюються методичні аспекти досліджуваної проблеми, наводять форми та методи вирішення завдань та їх порівняльні оцінки, характеризуються сучасні освітні технології, визначаються умови, шляхи, дотримання яких сприяє ефективності досліджуваного процесу.

2.4.2. Опис експериментально-дослідницького розділу магістерської роботи

Експериментально-дослідницький розділ є основною частиною самостійної роботи магістранта.

Експериментально-дослідницький розділ повинен містити: *констатувальний, формувальний та контрольний етапи* експерименту. Він проводиться в природних умовах педагогічного процесу закладу дошкільної освіти – в ігровій, навчальній, трудовій, повсякденній діяльності дітей, організованій магістрантом.

Констатувальний етап педагогічного експерименту має на меті констатувати наявний стан функціонування предмета дослідження, тобто виявити і зафіксувати певними науковими способами відповідний рівень наявності (чи відсутності), рівень розвитку чи сформованості тієї особистісної якості (якостей), психічних процесів, моральних уявлень, знань, умінь тощо, які будуть формуватись у суб'єкта (-ів) дослідження в подальшій експериментальній роботі.

На основі зібраних на констатувальному етапі експерименту даних, конкретизуються завдання дослідження, визначаються *критерії* і розробляються *показники* оцінювання явища, процесу, певної якості особистості, визначається *рівень* сформованості вказаної категорії (явища, процесу, якості і т.д.).

Для одержання об'єктивних даних у ході констатувального етапу експерименту необхідно використати не один, а кілька *методів дослідження у взаємозв'язку*. Наприклад, якщо бесіду обрано основним методом для збору даних та фактів, то його можуть доповнити спостереження, анкетування, аналіз продуктів діяльності тощо.

Дані констатувального етапу експерименту (за необхідності проведеться в *експериментальній та контрольній групах*) узагальнюються у вигляді схем, таблиць, діаграм тощо. Ці дані аналізуються та інтерпритуються.

На основі констатувального експерименту робляться висновки, які є вихідним матеріалом наступної частини дослідження, а саме: визначення змісту і побудови методики формувального етапу експерименту.

Формувальний етап експерименту є ядром педагогічного дослідження. Він організовується на основі висновків із попереднього вивчення стану проблеми та аналізу результатів констатувального експерименту. У процесі формувального експерименту дослідником вирішуються поставлені завдання. Саме їх вирішення є метою і наслідком дослідження.

На цьому етапі (у експериментальній групі) перевіряється цінність розробленої магістрантом програми, методики (технології, моделі), її окремих

компонентів (змісту, умов, прийомів, методів, принципів виховання, навчання та розвитку дітей дошкільного віку).

У ході організації формувального експерименту доцільно провести його структурування і виділити в ньому послідовні етапи здійснення роботи.

Підготовчий етап – визначаються методика, методи, прийоми, принципи, які використовує дослідник для досягнення спрогнозованого ним результату.

Власне експериментальний етап, в ході якого буде апробований новий зміст навчального матеріалу або нові методи навчання та виховання (чи їх комбінація), ефективність використання нестандартних форм організації роботи з дітьми тощо.

Описуючи формувальний експеримент, необхідно не лише показати систему роботи, а й обґрунтувати передбачувану ефективність використання того чи іншого елемента впливу педагога на процес, явище, розвиток особистості дитини і т.д.

Магістранту необхідно довести, що запропонована програма чи методика, чи модель, чи технологія, відрізняється від методики роботи в контрольній групі. Важливо вказувати на ті недоліки й ускладнення, які зустрілися магістранту в процесі роботи, пояснити, чому вони виникли, а також якими педагогічними заходами були вирішені, розв'язані, усунені.

Контрольний етап експерименту має логічно завершити дослідну роботу, розкрити перевагу експериментальної роботи над традиційною на основі позитивних змін у розвитку особистості дитини чи досліджуваному педагогічному явищі, процесі.

При підбитті підсумків дослідження необхідно здійснити всебічний кількісний (у вигляді таблиць, діаграм, схем тощо) та якісний аналіз результатів, показати ступінь досягнення накресленої мети, розкрити фактори, що вплинули на позитивні зрушення. Для цього дані, отримані в ході контрольного експерименту, слід порівняти з даними констатувального і надати пояснення наявним відмінностям до початку і в кінці дослідження, а також між результатами у *контрольній та експериментальній групах*.

2.5. Формулювання висновків / рекомендацій

Висновки – це підбиття підсумків наукового дослідження, теоретичне та практичне обґрунтування отриманих результатів. *Висновки пишуть на основі чітко сформульованих у вступі завдань*, які, так само, повинні бути розкриті в основному тексті роботи. Якщо висновки не мають логічного зв'язку зі вступом, роботу вважають не виконаною. У висновках автор викладає власні

думки, тому вони не повинні містити цитувань чи повторювати чужі міркування.

Завершуючи дослідження, слід чітко й конкретно вказати, яке саме нове педагогічне знання здобув магістрант. Доцільно також наголосити, яке воно має значення для науки і практики, які теоретичні положення розвиває, чим їх доповнює, що нового вносить у методику роботи з дітьми.

Усі встановлені нові положення краще викладати за змістом, а не описувати (перераховувати) у вигляді анотації. Добре, коли автор заявить про власні здобутки порівняно з уже відомими положеннями з даної проблеми, теорії, методики.

До теоретичної новизни у висновках можна віднести підтвердження концептуальних положень, виявлені закономірності навчально-виховного процесу, обґрунтований понятійний апарат тощо.

На завершення роботи важливо дати практичні рекомендації до застосування результатів дослідження педагогами в умовах закладів дошкільної освіти, шкіл чи у закладах освіти.

Для опису результатів кваліфікаційної роботи можна рекомендувати використовувати такі вислови: «систематизовано...», «виявлено особливості...», «надано класифікацію...», «підготовлено...», «уточнено...», «встановлено...» тощо.

2.6. Укладання списку використаних джерел та додатків

Список використаних джерел містить бібліографічний опис опрацьованих джерел. Перелік подають в алфавітному порядку. Рекомендована кількість найменувань у списку повинна бути не меншою 60, з яких від 30 до 50% – за останні 5 років (якщо інше не зумовлено специфікою теми). Кількість джерел може бути зменшено у випадку робіт з прикладними розробками, соціологічними дослідженнями та експериментальних робіт. Джерела у списку оформлюють згідно з установленими вимогами (Додаток Е). Покликання на джерела у тексті подають у квадратних дужках – зазначають номер цитованої праці і через кому номер сторінки, на якій розташований цитований уривок, наприклад [53, с. 156].

Додатки до кваліфікаційної роботи подають за необхідності. У них указують матеріали, які доповнюють та унаочнюють роботу: ілюстрації, таблиці, схеми, діаграми, графіки, що через великий обсяг, специфіку викладу чи форму презентування не були внесені до основної частини кваліфікаційної роботи та відображають певні результати дослідження; копії наукових публікацій студента з повними вихідними даними (автор, автори, назва тез,

статті тощо та джерело, де була публікація), які характеризують наукову і практичну цінність виконаної роботи; документи, які вказують на практичне застосування кваліфікаційної роботи тощо.

3. Вимоги до оформлення магістерської роботи

Магістерські кваліфікаційні роботи виконують державною мовою. Стиль викладу науковий. Для наукового стилю мовлення властиві такі особливості:

- зрозумілість і предметність тлумачень;
- логічна послідовність і аргументованість викладу;
- узагальненість понять і явищ, їхній об'єктивний аналіз;
- точність і лаконічність висловлювань;
- аргументація й переконливість тверджень;
- однозначне пояснення причинно-наслідкових зв'язків;
- докладні висновки.

Для синтаксису наукового мовлення характерними є :

- безособові речення із присудком, вираженим дієслівною формою (на -но, -то) та прямим додатком у формі іменника у знахідному відмінку без прийменника (застосовано метод, прочитано дисертацію);
- складні речення з чітко вираженим складносурядним або складнопідрядним зв'язком (що, оскільки, у наслідок того, у зв'язку з тим, бо, тоді як тощо).

У кваліфікаційній роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати дослідження, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології, не використовувати займенник «я», натомість використовувати за необхідності займенник «ми».

Загальний обсяг магістерської роботи – 65-100 сторінок основного тексту, кількість використаних джерел – 60-90 позицій, з урахуванням рівня виконання роботи та спеціальності.

3.1. Вимоги до комп'ютерного набору тексту магістерського дослідження

Кваліфікаційну роботу друкують за допомогою комп'ютерного набору на білому папері формату А4 (210x297 мм) відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою. Перенесення слів з одного

рядка в інший у тексті роботи не допускається. Граматичні, пунктуаційні та орфографічні помилки в тексті є неприпустимим явищем.

Текст роботи друкують з одного боку аркуша, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Основні вимоги до комп'ютерного набору тексту кваліфікаційної роботи є такі :

- текстовий редактор – MS Word;
- гарнітура шрифту – Times New Roman, вирівнювання – за шириною;
- кегль шрифту (розмір) – 14;
- кількість символів у рядку – не менше 60;
- абзац – 1,25 см; – міжрядковий інтервал – 1,5;
- кількість рядків на сторінці – до 30;
- назви структурних частин роботи: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ друкують великими літерами симетрично до тексту (шрифт – 14 напівжирний) без крапки в кінці, дозволено їх розміщувати посередині рядка. Якщо заголовок складається з двох речень, їх розділяють крапкою. Розривати слова знаком переносу в заголовках заборонено;
- усі названі структурні частини роботи слід починати з нової сторінки;
- новий підрозділ друкують на тій же сторінці, на якій закінчився попередній, відступ між підрозділами – два міжрядкові інтервали;
- заголовки підрозділів друкують маленькими літерами, крім першої – великої, з абзацного відступу, шрифт – 14 жирний. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком розділу та заголовком підрозділу – два міжрядкові інтервали;
- у роботі дозволяють виділяти важливий текст так: **напівжирний**, *курсив*, ***напівжирний курсив*** або підкреслений. Виділення по всьому тексту повинні бути виконані в одному стилі. Не допускається виділяти частину тексту за допомогою інших шрифтів, крім Times New Roman, іншого розміру, крім 14, іншого інтервалу тощо;
- використовувані в роботі лапки повинні бути одного стилю: “” або «», або """, або „”. Аналогічною є вимога і до стилю апострофів: або ’, або ‘ – однаково у всьому тексті;
- зазначаючи в тексті роботи прізвища та ініціали дослідників, необхідно дотримуватись одного стилю: Грицай М. С., Федченко П. М., або М. С. Грицай, П. М. Федченко, або М. Грицай, П. Федченко. Між прізвищем та ініціалами (стежачи, щоб вони лишились в одному рядку) необхідно використовувати

нерозривний пробіл (стандартне сполучення клавіш «Shift + Ctrl + Пробіл»). При цьому необхідно пам'ятати, що псевдоніми письменників не скорочують (Панас Мирний, Леся Українка, Марко Черемшина);

– не допускається розташування заголовка підрозділу внизу сторінки, якщо під ним не вміщується щонайменше два рядки – у такому разі назву підрозділу разом із тестом переносять на наступну сторінку;

– не можна починати абзац наприкінці сторінки, якщо на ній поміститься лише один рядок з нього – у такому разі слід переносити весь абзац на наступну сторінку. Аналогічно не можна переносити один рядок з абзацу на наступну сторінку.

3.2. Правила нумерації в тексті роботи

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому верхньому куті. Крапку після номера сторінки не ставлять. Нумерують усі аркуші, з-поміж них і додатки. Титульну сторінку не нумерують, її починають із другої сторінки (на якій вміщено зміст) з цифри 2.

Зміст, вступ, висновки, список використаної літератури та джерел не мають порядкових номерів. У тексті кваліфікаційної роботи номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки і з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи (підпункти) нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу (підпункту) складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу (підпункту), між цифрами ставлять крапку, а після останньої крапку не ставлять, у тому ж рядку друкують заголовок підрозділу, наприклад :

3.1 Методика обробки наукової інформації

3.1.1 Ручна обробка інформації

3.3. Оформлення таблиць, рисунків

Таблиці нумерують наскрізно арабськими цифрами (за винятком тих, що розміщені в додатках). Дозволено нумерувати таблиці у межах розділу. У цьому разі номер таблиці складається з номеру розділу та порядкового номера таблиці, відокремленого крапкою, наприклад, «Таблиця 2.1» – перша таблиця другого розділу.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею з абзацного відступу. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Розмір шрифту табличного тексту зазвичай на 2 пункти менше за розмір основного шрифту.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишуть «Продовження табл. 3.1».

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті або на наступній сторінці. У тексті повинна бути вказівка на таблицю, наприклад: «... основні події життя і творчості письменника наведено у таблиці 3». Таблицю розміщують так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

3.4. Правила оформлення цитувань та посилань на використані джерела

Цитати – дослівні уривки з використаних джерел – використовують у кваліфікаційній роботі для обґрунтування, підтвердження авторських аргументів або для критичного аналізу літературних джерел.

Якщо студент, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, щоб посилити їх значення, він має зробити у тексті в дужках відповідні застереження і вказати свої ініціали, наприклад: (виділено мною – І. Г.) або (курсив мій – І. Г.). Цитата не повинна бути надто довгою (не більше ніж на пів сторінки). Перевантажувати текст цитатами недоречно.

Натомість можна вдаватися до непрямого цитування у формі переказу тексту, яке максимально точно передає думки автора й супроводжується відповідним покликанням на джерело. Наприклад:

«Згідно з Ю. Лавріненком, ...», «М. Коцюбинська пропонує розглядати епістолярій як...» [4, с.123].

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен давати покликання на джерела, матеріали або окремі результати досліджень, на ідеях та висновках яких відбувалося вивчення теми кваліфікаційної роботи. Це дає змогу відшукати використане у роботі джерело і перевірити достовірність цитування. Якщо було використано відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, джерела, на яке зроблено посилання у роботі.

Правила коректного цитування.

Якщо думку автора наведена дослівно, то її потрібно взяти в лапки, зробивши коректне посилання на джерело (його порядковий номер зі списку використаної літератури, який додається до роботи).

Приклад:

Цитата в тексті: «Послання, епістола (лат. epistole – лист) – жанр поезії й публіцистики: твір, написаний у формі листа чи звертання до когось» [15, с. 166].

Відповідне подання у списку літератури:

15. Лесин В. Літературознавчі терміни. К. : Рад. школа, 1985. 251 с.

Якщо цитується великий уривок з тексту, то він може не братися в лапки, натомість його можна відділити від решти тексту певним способом (набирати іншим кеглем, шрифтом, накресленням, більшими абзацними відступами тощо), зробивши коректне посилання на джерело (його порядковий номер зі списку використаних джерел, який додається до роботи). Так само без лапок подають поетичні цитати, якщо вони розміщені строфічно і виділені у вищезазначений спосіб. Поетичні рядки можна подавати і без строфічного виділення, «в рядок», але тоді цитата береться в лапки, а віршовий рядок від наступного відділяється скісною однією рисою (/) або двома(//).

Допускають скорочення цитати, якщо це не призводить до викривлення думки автора. Місце скорочення має бути позначене в цитаті квадратними дужками з трикрапкою всередині.

Допускають перефразування цитати, зміну словоформ чи відмінків певних слів. Таку цитату в лапки не беруть, але в квадратних дужках обов'язково роблять покликання на джерело (його порядковий номер зі списку використаних джерел, який додають до роботи).

У списку використаних джерел завжди слід вказувати і ті, які використовували під час підготовки роботи, навіть якщо прямих посилань чи цитувань цих джерел у роботі не має.

3.5. Оформлення списку використаних джерел

Відомості про джерела і літературу необхідно подавати згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (з офіційними виправленнями у 2017 році), з обов'язковою вказівкою на прізвища авторів, назви праці, міста і року видання, видавництва і кількості сторінок.

Список укладають в алфавітному порядку. Зразки і приклад оформлення бібліографічного опису подано у Додатку Е.

Зверніть УВАГУ на таке:

1. При покликанні на книгу в списку використаних джерел вказують загальну кількість сторінок, а на частину книги чи статтю в збірці – вказують номери сторінок, з яких починається і закінчується стаття.

2. Якщо прізвища авторів вказують перед назвою роботи, то ініціали зазначають після них (Білецький О. І. Назва ...). Якщо ж спочатку вказують назву джерела, то ініціали зазначають перед прізвищем автора (Назва... О. І. Білецький...).

3. Обов'язково вказують не тільки місце видання, а й видавництво.

4. Місце видання пишуть повністю (Запоріжжя, Донецьк, Львів, Відень тощо), за винятком столиць держав: К. (Київ), М. (Москва), Л. або СПб. (Ленінград, або Санкт-Петербург), Н.У. (Нью-Йорк), Л. (Лондон), Р. (Париж).

5. Двокрапка як елемент пунктуації у бібліографічному описі виконує дві функції:

– звичайний розділовий знак, при цьому перед двокрапкою немає проміжку в один друкований знак;

– умовний розділовий знак – знак приписної пунктуації, який ставлять між зонами бібліографічного опису та їх елементами. У такому випадку двокрапка виконує розпізнавальну функцію елементів та зон, тому до і після двокрапки як приписаного знака залишають проміжок в один друкований знак. Наприклад, тут перша двокрапка – звичайний розділовий знак у назві посібника (проміжок до двокрапки відсутній), а друга і третя двокрапка – знак приписної пунктуації, який ставлять між зонами бібліографічного опису (зона специфічних відомостей – вид видання; зона вихідних даних – місто видання і назва видавництва) – проміжок до і після двокрапки наявний:

Кучерявий О. Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навч. посіб. для студентів. вищ. навч. закладів. Київ : Слово, 2014. 440 с.

3.6. Вимоги до оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках після списку використаної літератури. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки відповідно: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б. Не використовують для позначення додатків літери Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки.

Наприклад:

ДОДАТОК А

Приклад оформлення титульних аркушів

Сторінки з додатками нумерують, але їх не враховують до загального обсягу роботи, наприклад, робота може містити 62 сторінки основного тексту і 3 сторінки додатків, але обсяг кваліфікаційної роботи буде 62 сторінки, а не 65.

4. Захист кваліфікаційної роботи

4.1. Поняття академічної доброчесності та плагіату

При написанні кваліфікаційної роботи необхідно обов'язково покликатися на авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі

результати. Використання у роботі запозиченого матеріалу без посилання (покликання) на автора не допускають. Це вважають плагіатом, тобто порушенням академічної доброчесності.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та / або наукових (творчих) досягнень. Академічна доброчесність у процесі написання випускної кваліфікаційної роботи означає, що здобувачі та їх наукові керівники керуються насамперед принципом чесності у роботі та навчанні. Плагіат, тобто списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань, є неприйнятним у кваліфікаційній роботі студента.

Порушення етичних принципів при написанні кваліфікаційної роботи бувають трьох основних видів:

1. Копіювання чужої роботи (як без, так і з відома автора) та оприлюднення її під своїм іменем.
2. Подання суміші власних і запозичених в інших авторів аргументів без належного цитування джерел (компіляція).
3. Перефразування чужої роботи без належно оформленого посилання на справжнього автора.

Загалом **плагіат** – це усвідомлене чи неусвідомлене недотримання загальноприйнятих правил цитування, тобто порушення вимог Цивільного кодексу України («Інтелектуальна власність») та Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Перевірити текст на оригінальність, тобто відсутність плагіату, можна за допомогою спеціальних програм або за допомогою сайтів, які надають такі послуги. Слід пам'ятати, що такі програми і сервіси не є сертифікованими і пристосованими для перевірки текстів кваліфікаційних робіт. Тому результати такої перевірки можуть бути піддані сумнівам, однак здатні зорієнтувати автора кваліфікаційної роботи щодо рівня оригінальності його тексту.

Згідно з п. 3.3.1 «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка» для перевірки науково-методичних праць, рукописів статей, тез доповідей, дисертаційних робіт та авторефератів на унікальність використовують таку орієнтовну шкалу:

Висока унікальність, роботу допускають до захисту або (та) опублікування	80-100 %
--	----------

Середня унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки	70-79 %
Низька унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки	51-69 %
Низька унікальність, роботу відхиляють без права подальшого розгляду	50 % і нижче

Зважаючи на те, що кваліфікаційна робота – це лише перший крок здобувача до науково-дослідницької діяльності, а ступінь магістра – це не вчений ступінь, а лише академічний, який підтверджує освітній рівень випускника вищої школи, то для студентських кваліфікаційних робіт допускають такі рівні унікальності:

Для магістерських кваліфікаційних робіт	Рівень оригінальності твору	Рекомендована дія
понад 70 %	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням.
ід 60% до 70 %	Середній	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів.
від 40% до 60 %	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору
менше 40 %	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймають

Для оцінки «добре» та «відмінно» має бути середній та високий рівень унікальності кваліфікаційної роботи. При дуже низькій унікальності менше 40 % кваліфікаційні роботи не допускають до захисту на засіданнях ЕК або допускають після розгляду і з обґрунтуванням специфіки роботи на засіданні кафедри.

4.2. Порядок подання кваліфікаційної роботи для перевірки рівня її унікальності та виявлення академічного плагіату, попередній захист

Кваліфікаційна робота *підлягає перевірці* на унікальність та наявність ознак академічного плагіату, яку здійснюють за допомогою визначеного Університетом програмного продукту *не пізніше, ніж за тиждень до встановленого кафедрою терміну проведення попереднього захисту.*

Обов'язковою для перевірки є та частина роботи, у якій викладено результати теоретичного та / або експериментального дослідження. Усі інші розділи кваліфікаційної роботи перевіряють на виявлення академічного плагіату за потребою / вимогою.

Під час подання кваліфікаційної роботи на кафедру здобувачі всіх форм навчання заповнюють і підписують *заяву*, яка засвідчує самостійність виконання дослідження (Додаток Ж). За відмови підписання заяви роботу не допускають до захисту.

Кваліфікаційну *роботу в електронному форматі* (титульний аркуш, розділ / підрозділ, у якому викладені основні результати дослідження та *список використаних джерел*) подають на кафедру та разом зі *службовою запискою завідувача кафедри* направляють для перевірки до бібліотеки Університету

4.3 Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи

Попередній захист кваліфікаційної роботи відбувається на випусковій кафедрі не пізніше як за місяць до визначеної дати захисту. Склад комісії для його проведення визначає та затверджує завідувач кафедри.

Метою попереднього захисту кваліфікаційної роботи здобувача є виявлення членами комісії рівня готовності роботи та ступеня її відповідності встановленим вимогам. Роботу подають у друкованому вигляді, не переплетену в жорстку палітурку.

Результати перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат (довідка, яка відображає унікальність тексту кваліфікаційної роботи) та попереднього захисту-обговорення оформлюють протоколом засідання кафедри у вигляді зауважень та рекомендацій щодо доопрацювання матеріалів дослідження, допуску / не допуску до її захисту. Кваліфікаційні роботи, у яких буде виявлено неприйнятний рівень оригінальності, за рішенням кафедри до захисту не допускають.

Рішення про допуск роботи до захисту перед ЕК на її титульному аркуші підтверджується підписом завідувача кафедри.

Кваліфікаційну роботу для захисту перед ЕК надають зовнішньому рецензенту для рецензування.

Після попереднього захисту та усунення недоліків здобувач вищої освіти подає зброшуровану в тверду обкладинку кваліфікаційну роботу та її електронну версію (не пізніше 10 днів до захисту) на кафедру для реєстрації.

4.4. Підготовка відгуку та рецензії

Науковий керівник не пізніше ніж за 4 дні після надходження кваліфікаційної роботи на кафедру надає відгук, у якому рекомендує або не рекомендує її до захисту.

Відгук повинен містити конкретні висновки щодо глибини опрацювання теми кваліфікаційної роботи, доцільності вибору методів дослідження, повноти викладу основних результатів та обґрунтованості висновків. У відгуку науковий керівник вказує на дотримання або порушення студентом календарного плану підготовки роботи до захисту, дотримання вимог до оформлення кваліфікаційної роботи, звертає увагу на загальні недоліки або вказує на конкретні помилки. Форма відгуку міститься у Додатку В.

Рецензія фахівця передбачає перелік елементів, які є обов'язковими. У рецензії повинні бути відзначені позитивні аспекти роботи, зокрема: самостійність дослідження, його актуальність, відповідність зазначеній темі, рівень опрацювання джерел, наукової літератури, інших матеріалів та наявність висновків. Рецензент обов'язково повинен вказати, чи достатнім є ступінь розкриття теми та виконання поставлених завдань, чи відповідає оформлення роботи встановленим вимогам. Орієнтовна форма рецензії подана у Додатку Г.

Недоліки, виявлені рецензентом при ознайомленні з кваліфікаційною роботою, за своїм характером та змістом можуть бути теоретичного, технічного або мовностилістичного характеру. Остаточний висновок щодо рівня відповідності роботи вимогам формулюють висловами «повністю відповідає», «загалом відповідає», «повністю не відповідає». Рецензент обов'язково пропонує оцінку роботи з урахуванням її захисту перед членами ЕК: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Студенту надається можливість ознайомитися з рецензією та підготувати відповіді на висловлені рецензентом зауваження.

4.5. Вимоги до прилюдного захисту кваліфікаційної роботи

До публічного захисту перед Екзаменаційною комісією допускають кваліфікаційні роботи, які відповідають таким вимогам:

- у встановлений термін готову (переплетену) і зареєстровану в спеціальному журналі роботу подано на кафедру (Додаток К);
- на титульному аркуші роботи є резолюція завідувача кафедри: «До захисту допущено» та підпис, а в кінці роботи – підпис її автора (здобувача);
- у роботу вкладено рецензію фахівця, відгук наукового керівника, заяву здобувача, що засвідчує самостійність виконання кваліфікаційної роботи і

відсутність в ній академічного плагіату, довідку про перевірку на академічний плагіат, публікації (для претендентів на високі позитивні оцінки).

Захист кваліфікаційної роботи проводять відкрито за участю не менше половини складу Екзаменаційної комісії за обов'язкової присутності голови комісії.

На захисті кваліфікаційної роботи студенту надають слово для викладу основних результатів, отриманих під час виконання поставлених завдань, а також для відповідей на запитання членів Екзаменаційної комісії та інших осіб, які присутні на захисті. Прилюдний виступ студента суворо регламентований у часі та триває не більше 5-7 хвилин.

Структура виступу студента, автора магістерської роботи, на відкритому засіданні ЕК наступна:

- назва теми;
- обґрунтування її актуальності;
- об'єкт, предмет, мета дослідження, завдання;
- стислий виклад основних результатів дослідження (за розділами);
- загальні висновки дослідження.

Після виступу здобувача вищої освіти голова ЕК надає слово науковому керівникові та рецензенту або зачитує їхні відгуки. Також слухають відповіді студента на зауваження, висловлені в рецензії, та на запитання, які виникли у членів ЕК стосовно запропонованої до розгляду магістерської роботи.

Кваліфікаційну роботу оцінює Екзаменаційна комісія з урахуванням її змісту і результатів захисту, а також висновків наукового керівника і рецензента. Відомість оцінювання кваліфікаційної роботи міститься у Додатку Д.

Рішення ЕК про оцінку знань, виявлених при захисті магістерської роботи, ухвалюють на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів. При однаковій кількості голосів «за» і «проти» голос голови є вирішальним. Результати захисту магістерських робіт оголошують у день захисту.

Студента, кваліфікаційну роботу якого ЕК оцінила як «незадовільно», відраховують з університету. ЕК встановлює та робить у протоколі запис про можливість здобувача після доопрацювання захистити ту саму кваліфікаційну роботу протягом трьох років після відрахування. У такому випадку, поновлений на навчання здобувач вищої освіти матиме право подати кваліфікаційну роботу на перевірку за визначеною процедурою і бути допущеним (не допущеним) до її захисту.

4.6. Критерії та умови оцінювання магістерського дослідження

Магістерська робота повинна засвідчити, що студент уміє здійснювати самостійний науковий пошук, зіставляти та аналізувати певні явища та проблеми.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи студент повинен виявити:

- ґрунтовні знання текстів, які залучені до дослідження;
- уміння добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до мети та завдань дослідження;
- уміння робити обґрунтовані висновки та окреслювати перспективи подальших наукових розвідок в обраному для дослідження напрямку;
- уміння визначати і пояснювати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ обраного періоду.

При оцінюванні якості виконання студентом кваліфікаційної роботи застосовують такі **критерії**:

- актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи;
- чіткість формулювання мети і завдань дослідження;
- логіка побудови змісту роботи; – якість теоретико-методологічного аналізу проблеми;
- ґрунтовність аналізу наукових джерел;
- правильність і повнота виконання поставлених завдань;
- самостійність в одержанні наукових результатів;
- змістовність зроблених узагальнень і висновків;
- дотримання чинних вимог до оформлення роботи;
- змістовність доповіді студента про основні результати дослідження;
- правильність та чіткість відповідей на запитання членів ЕК.

Основними умовами отримання оцінки є такі: здобувачі вищої освіти, у яких є публікації за темою дослідження, за умови успішного захисту кваліфікаційної роботи, можуть претендувати на високі позитивні оцінки. Копію публікації, титульну сторінку видання та зміст прошивають у кваліфікаційній роботі після додатків.

Відмінно – (90-100 балів): магістерська робота виконана вчасно, самостійно, тема дослідження розкрита повною мірою. Правильно визначено предмет, об'єкт дослідження. Зміст роботи продуманий, логічний, сприяє розкриттю заявленої теми. Мета та завдання чітко окреслені та реалізовані у дослідженні. Автор використовує сучасний методологічний інструментарій. Робота містить елементи наукової новизни та характеризується глибиною теоретичного опрацювання використаних джерел. Зміст розділів та підрозділів

відповідає їх назвам, структура роботи чітка, її частини пропорційні за розміром, послідовно розміщені. Автором розлого висвітлено всі етапи проведеного експериментального дослідження. Висновки логічні та ґрунтовні. Робота оформлена без порушення вимог, з дотриманням граматичних, пунктуаційних та стилістичних норм українського правопису. Відгук і рецензія позитивні. Доповідь під час захисту аргументована, логічна і повна. Відповіді на питання членів ЕК правильні, стислі, але й вичерпні.

Добре – (75-89 балів): магістерська робота виконана вчасно, тема дослідження розкрита, мета і завдання виконані, теоретичні узагальнення та висновки правильні. Проте є несуттєві недоліки у логіці дослідження та оформленні тексту. Застосування сучасного аналітичного інструментарію дещо неповне. Автором описується хід та результати проведеного експерименту. Відгук і рецензія позитивні, але містять окремі зауваження до роботи. Доповідь логічна і аргументована, але не зовсім повна. Відповіді на питання членів ЕК правильні.

Задовільно – (60-74 балів): бакалаврська / магістерська робота виконана вчасно, проте з порушенням термінів виконання окремих етапів роботи. Тема роботи розкрита, але у змісті є суттєві недоліки. Мета і завдання дослідження реалізовані не повною мірою. Відсутній самостійний аналіз явищ. Особливості організації і проведення експерименту розкрито не повністю. Висновки обґрунтовано непереконливо, авторські узагальнення неаргументовані, поверхові. У відгуку та рецензії вказано на суттєві зауваження щодо логічності та послідовності дослідження. Загалом дослідження має описовий характер. Робота оформлена із порушенням вимог. Доповідь не розкриває усієї суті проведеного дослідження, його результатів. Відповіді на питання членів ЕК мають загальний характер, є неповними.

Незадовільно – (35-59 балів): магістерська робота подана до захисту невчасно. Відсутня логіка у побудові структури дослідження. Мета і завдання нереалізовані. Назви окремих розділів не відповідають їхньому змісту. Текст роботи має компіляційний характер. Зовсім відсутні самостійні судження. Висновки не співвідносяться зі змістом розділів та із завданнями. Робота оформлена із суттєвими недоліками, недбало, її обсяг становить лише половину від зазначеного у вимогах. Відгук та рецензія негативні. Доповідь взагалі не відображає зміст виконаної роботи, відповіді на питання членів ЕК неправильні. Робота до захисту не допускається – незадовільно (1-34 балів): бакалаврську / магістерську роботу було подано безпосередньо перед захистом, до того ж відгук наукового керівника та рецензія відсутні або обсяг роботи становить третину від необхідного. Якщо на останньому етапі виконання

бакалаврської / магістерської роботи або під час захисту буде виявлено, що текст дослідження є плагіатом, то таку роботу за рішенням кафедри до захисту не допускають або за рішенням членів ЕК знімають із захисту, навіть якщо попередньо отримані відгук наукового керівника чи рецензента є позитивними.

5. Орієнтовна тематика магістерських кваліфікаційних робіт. Зразки складання змісту та визначення категоріального апарату магістерської роботи

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

проф. Гнізділова О.А.

1. Формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.
2. Вплив здоров'язберігаючих технологій виховання на фізичний розвиток дітей дошкільного віку.
3. Особливості впровадження та реалізації медико-профілактичних технологій у ЗДО.
4. Формування ціннісного ставлення до здоров'я у дітей старшого дошкільного віку.
5. Особливості використання сучасних технологій оздоровчої спрямованості в ЗДО.
6. Впровадження здоров'язберігаючих технологій в освітній процес дошкільних закладів.
7. Впровадження авторської інноваційної технології М. М. Єфименка у сучасних закладах дошкільної освіти.
8. Специфіка використання елементів Су-джок терапії у закладах дошкільної освіти.
9. Особливості використання футбол-гімнастики в ЗДО.
10. Особливості статевого виховання дітей дошкільного віку.
11. Гендерне виховання старших дошкільників у ігровій діяльності.
12. Виховання інтересу до праці у дітей дошкільного віку.
13. Формування уявлень про родовід як чинник становлення життєвої компетентності дошкільників.
14. Нестандартне фізкультурне обладнання як засіб підвищення рухової активності дітей дошкільного віку.
15. Рухова активність як основа всебічного розвитку дітей дошкільного віку.
16. Педагогічні умови правового виховання дітей дошкільного віку.
17. Використання методики «Лялька як персона» у правовій соціалізації дітей.

18. Формування уявлень про професії дорослих у дітей старшого дошкільного віку.
19. Формування у дітей дошкільного віку любові до Батьківщини.
20. Патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами краєзнавства.
21. Реалізація гендерного підходу у вихованні дітей дошкільного віку.
22. Виховання толерантного ставлення у дітей дошкільного віку до людей різних національностей.
23. Виховання колективізму в дошкільників під час організації і проведення рухливих ігор.
24. Формування пізнавальних інтересів у дітей дошкільного віку в процесі організації дослідницької діяльності.
25. Вплив комп'ютерних ігор на формування особистості дошкільника.
26. Вплив засобів масової інформації на формування соціальної компетентності дошкільників.
27. Формування уявлень про професії у дітей дошкільного віку.
28. Виховання у дітей старшого дошкільного віку поваги до людей різних професій.
29. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.
30. Використання сучасних технологій оздоровчої спрямованості в ЗДО.
31. Виховання у дошкільників позитивного емоційно-ціннісного ставлення до природного довкілля.
32. Екологічна стежка як форма реалізації екологічного виховання у закладі дошкільної освіти.
33. Виховання чуйності у дітей старшого дошкільного віку.
34. Використання казки у екологічному вихованні дітей дошкільного віку.
35. Українська народна іграшка як засіб виховання дітей дошкільного віку.
36. Естетичне виховання дітей дошкільного віку засобами театру.
37. Вплив сім'ї на формування особистості дитини дошкільного віку.
38. Особливості співпраці вихователів та батьків у період адаптації дітей до ЗДО.
39. Взаємодія ЗДО і сім'ї у вихованні моральних якостей дітей дошкільного віку.
40. Спільна робота педагогічного колективу ЗДО і батьків у валеологічній освіті дітей дошкільного віку.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

1.1 Генезис проблеми здоров'язбереження в педагогічній теорії та практиці

1.2 Сутність основних понять здоров'язбережувальної компетентності

1.3 Здоров'язбережувальні життєві навички дошкільника як підґрунтя формування здоров'язбережувальної компетентності

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

2.1 Характеристика освітніх педагогічних технологій валеологічної освіти та особливості їх використання при формуванні здоров'язбережувальної компетентності дошкільників

2.1.1 Лікувально-профілактичні здоров'язбережувальні технології

2.1.2 Фізкультурно-оздоровчі засоби збереження здоров'я дошкільників

2.1.3 Технології, спрямовані на забезпечення соціально-психологічного благополуччя дитини

2.2 Аналіз стану формування здоров'язбережувальної компетентності у сучасних закладах дошкільної освіти

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА З ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

3.1 Критеріальна характеристика сформованості здоров'язбережувальної компетентності дошкільників

3.2 Технологія формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільників сучасними засобами валеологічної освіти

3.3 Динаміка рівнів сформованості здоров'язбережувальної компетентності дошкільників під впливом експериментальної роботи

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці технології формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.

Завдання дослідження:

1. З'ясувати генезис проблеми здоров'язбереження у педагогічній теорії та освітянській практиці.
2. Вивчити сучасні підходи щодо розуміння феномену «здоров'язбережувальна компетентність у дітей дошкільного віку» та виявити її складові.
3. Схарактеризувати здоров'язбережувальні життєві навички дошкільника як підґрунтя формування здоров'язбережувальної компетентності.
4. Дати характеристику сучасним засобам валеологічної освіти та висвітлити специфіку їх використання у формуванні здоров'язбережувальної компетентності дошкільників.
5. Визначити критерії, показники та рівні сформованості здоров'язбережувальної компетентності у дошкільників.
6. Розробити й апробувати технологію формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.

Об'єкт дослідження – процес формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – технологія формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрющенко Т.К. Теоретико-методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності в дітей дошкільного віку: автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.08 / Уман. держ. пед. ун-т ім. П.Г. Тичини. Умань, 2015 40 с.
2. Гнізділова О. Дошкільна освіта Полтавщини : стан та перспективи розвитку. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Полтава, 2017. Вип. 68. С. 3-8.
3. Гнізділова О. А., Гаврилюк Н. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2015. 112 с.
4. Гнізділова О.А., Гаврилюк Н.В. Використання здоров'язбережувальних технологій в дошкільній освіті України. Інноваційний потенціал професійної підготовки майбутніх фахівців початкової і дошкільної освіти : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2014. Вип. 1. С. 67-81.
5. Гнізділова О. А., Бурсова С. С. Використання здоров'язбережувальних технологій у період адаптації дітей до дошкільного навчального закладу.

Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : монографія / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків, 2017. С. 361-367.

6. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі : колективна монографія / за заг. ред. Л. М. Рибало. Тернопіль: Осадца В.М., 2019. 400 с.

«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ»

доц. Зімакова Л.В.

Тема магістерської роботи з інноваційних технологій в дошкільній освіті формується залежно від науково-педагогічного інтересу (пошуку) магістранта. У поданих темах можна змінювати освітнє завдання (напрямок, компетентність, навичку тощо), а залишати педагогічний інструментарій, наприклад: у темі «Виховання мовленнєвої особистості дошкільника в ігровій кооперованій діяльності» можна змінити освітнє завдання «виховання мовленнєвої особистості» на «формування мистецько-творчої компетентності». В результаті отримаємо «Формування мистецько-творчої компетентності дошкільника в ігровій кооперованій діяльності».

1. Оптимізація освітнього процесу в ЗДО засобами інтерактивних технологій
2. Формування ігрової компетентності дитини засобами сучасного предметно-ігрового середовища ЗДО
3. Педагогічні умови інтеграції розвиваючих ІКТ у роботу закладу дошкільної освіти
4. Шляхи використання мультимедійних засобів в освітній діяльності закладу дошкільної освіти
5. Здоров'язбережувальні технології як шлях збереження дитячої субкультури в умовах ЗДО
6. Педагогічні умови запровадження інноваційних технологій логіко-математичного розвитку в роботу ЗДО
7. Виховання мовленнєвої особистості дошкільника в ігровій кооперованій діяльності
8. Особливості формування комунікативної компетенції дошкільників засобами дистанційного спілкування
9. Використання нетрадиційних технік малювання для встановлення міжособистісної взаємодії дітей в умовах ЗДО та сім'ї
10. Проектна діяльність як метод розвитку допитливості у старших дошкільників
11. Технологія портфоліо дошкільника як шлях формування особистісної зрілості дитини дошкільного віку

12. Сучасні засоби формування дослідницької компетентності старших дошкільників у контексті STREAM підходу
13. Лялькотехнології у формуванні базових компетентностей дошкільників
14. Формування соціально-громадянської компетентності у дітей старшого дошкільного віку засобами театрального лепбуку
15. Етнокультурні технології у вихованні дітей із родин учасників антитерористичної операції та внутрішньо переміщених осіб
16. Система упровадження сучасних технологій національно-патріотичного (або полікультурного) виховання дітей дошкільного віку
17. Інноваційні технології формування творчої особистості дошкільника в освітньому просторі ЗДО
18. Особливості організації сучасних занять в закладі дошкільної освіти (центрі розвитку дошкільної освіти) з використанням технології ТРВЗ
19. Особливості використання інтелектуальних карт та коректурних таблиць як засобів інтеграції змісту дошкільної освіти
20. Інноваційні підходи до створення сучасного універсального дизайну в закладі дошкільної освіти

ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОТЕХНІКИ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ БУДОВИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ БУДОВИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБОМ МНЕМОТЕХНІКИ

1.1. Аналіз психолого-педагогічних досліджень з формування правильної граматичної будови мовлення дітей старшого дошкільного віку

1.2. Характеристика змістового аспекту формування граматичної компетенції дітей дошкільного віку в умовах ЗДО

РОЗДІЛ 2. СТАН ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МНЕМОТЕХНІКИ В УМОВАХ ЗДО

2.1. Мнемотехніка як ефективна технологія формування мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку

2.2. Характеристика основних методів та прийомів мнемотехніки з розвитку граматичних умінь дітей старшого дошкільного віку в умовах ЗДО

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ БУДОВИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МНЕМОТЕХНІКИ

3.1. Характеристика сформованості граматичних умінь у дітей старшого дошкільного віку

3.2. Обґрунтування педагогічних умов використання мнемотехніки під час формування правильної граматичної будови мовлення дітей старшого дошкільного віку

3.3. Дослідно-експериментальна перевірка ефективності умов використання мнемотаблиць у формуванні граматичної компетенції мовлення дітей старшого дошкільного віку

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета – на основі теоретичного аналізу психолого-педагогічної, лінгводидактичної літератури, практичного досвіду роботи вихователів визначити, обґрунтувати педагогічні умови формування правильної граматичної будови мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами мнемотехніки та експериментально перевірити їх ефективність в умовах ЗДО.

Основні завдання дослідження:

1. Висвітлити теоретико-методологічні засади формування правильної граматичної будови мовлення дітей старшого дошкільного віку.

2. Визначити сутність поняття «граматична компетенція» та виявити змістовий аспект її формування в умовах ЗДО.

3. Схарактеризувати мнемотехніку як ефективну технологію формування мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку та висвітлити стан формування граматичної компетенції старших дошкільників її методами та прийомами в умовах ЗДО.

4. Розробити критерії, показники та рівні сформованості граматичної компетенції дітей старшого дошкільного віку.

5. Визначити, обґрунтувати та довести ефективність педагогічних умов формування граматичної будови мовлення старших дошкільників засобами мнемотехніки в умовах ЗДО.

Об'єкт – процес мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку в умовах ЗДО.

Предмет – педагогічні умови формування граматичної компетенції дітей старшого дошкільного віку засобами мнемотехніки в умовах ЗДО.

СПИСОК ВИКРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років : монографія. К.: Видавничий дім “Слово”, 2004. 376 с.
2. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія та методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах : підручник. К. : Вища школа, 2007. 542 с.
3. Брушневська І. М. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення засобами ейдетики: навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2014. 104 с.
4. Ванжа С. М. Вивчаємо вірші за допомогою мнемотехніки. Середній вік – Харків: Ранок Сучасна дошкільна освіта, 2017.
5. Клименко А. І. Використання прийомів мнемотехніки в роботі вчителя-логопеда дошкільного навчального закладу. *Таврійський вісник освіти*. 2017. № 2 (58). С.130-135.
6. Копилова О. В., Ткаченко В.М. Використання символів у роботі з дошкільниками. Середня група. Харків: Ранок, 2014.
7. Крутій К. Л. Теорія і практика формування граматично правильного мовлення в дітей дошкільного віку (на матеріалі морфології і словотворення) : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Нац пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2005. 44 с.
8. Мнемодоріжки. Осінь. 16 мнемодоріжок. Харків: "Ранок НП".
9. Чала Л.М. Опорні схеми для складання описових розповідей. К.: Основа, 2013. 16 с.
10. Зімакова Л.В., Сіренко О. В. Чарівний дивосвіт мовлення: нестандартні прийоми навчально-мовленнєвої діяльності дошкільників. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі* : зб. наук. праць. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. Вип. 1. С.87-97.
11. Чепурний Г. Освітня мнемотехніка : навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2020. 124 с.
12. Чумаченко А. та ін. Мнемотехніка для дошкільнят. Київ: ВГ «Шкільний світ», 2019. 46 с.

«ПАРТНЕРСЬКА ПЕДАГОГІКА»

доц. Зімакова Л.В.

1. Науково-педагогічні ідеї Ш. Амонашвілі у формуванні партнерської взаємодії в ЗДО
2. Педагогічна спадщина В. Сухомлинського у формуванні партнерської взаємодії вихователя, дошкільників та їх батьків
3. Реалізація партнерського підходу в період переходу дитини до ЗДО
4. Партнерські засади комунікації ЗДО з батьками в дистанційному форматі
5. Педагогічні умови запровадження технологій кооперованого навчання у роботі ЗДО
6. Формування базової компетентності (від авт. будь-якої компетентності за науковим інтересом магістранта) дошкільників засобами технології кооперованого навчання
7. Реалізація інтегрованого підходу у формуванні базової компетентності (від авт. за науковим інтересом магістранта) дошкільників
8. Особливості використання лепбука як інтерактивної теки кооперованого навчання дошкільників
9. Батьківське волонтерство як форма педагогічного партнерства в ЗДО
10. Забезпечення наступності між закладами дошкільної освіти і початковою школою в межах територіальної громади
11. Співпраця ЗДО і батьків в умовах сільської місцевості у формуванні базових компетентностей дітей
12. Розвиток лідерських здібностей у спортивно-ігровій діяльності дітей дошкільного віку
13. Шляхи встановлення партнерської взаємодії в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗДО
14. Художньо-естетична діяльність ЗДО як шлях встановлення партнерської взаємодії
15. Педагогічне спілкування як шлях формування партнерської взаємодії в ЗДО
16. Форми співпраці батьків та педагогів у центрі розвитку дошкільників
17. Форми співпраці ЗДО з громадськими організаціями
18. Формування соціальної та фінансової зрілості дошкільників у співпраці ЗДО з батьками
19. Педагогічне просвітництво батьків як форма партнерської взаємодії в умовах ЗДО
20. Соціально-педагогічний патронат сімей як форма партнерської взаємодії в умовах ЗДО

КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ У КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА ЗДО І ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

1.1. Сутність комунікативно-мовленнєвого розвитку, характеристика його базових понять

1.2. Аналіз психолого-педагогічних досліджень із проблеми комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку

РОЗДІЛ 2. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В КОНТЕКСТІ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ І ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

2.1. Наступність комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку та учнів першого класу як педагогічна проблема

2.2. Освітні аспекти забезпечення педагогічного партнерства між ЗДО та початковою школою в організації комунікативно-мовленнєвої діяльності старшого дошкільника

2.2.1. Аналіз зв'язку змісту дошкільної та початкової освіти у контексті комунікативно-мовленнєвого розвитку дитини

2.2.2. Діяльнісний аспект комунікативно-мовленнєвого розвитку дошкільників та учнів

2.2.3. Інформаційно-просвітницький аспект співпраці між закладами освіти

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА ЗДО ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

3.1. Аналіз стану досліджуваної проблеми у процесі дошкільного та початкового шкільного навчання

3.2. Дослідно-експериментальна робота щодо ефективності комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей в контексті наступності дошкільної та початкової освіти

3.3. Результати експериментальної роботи

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета дослідження – встановлення та характеристика освітніх аспектів забезпечення співпраці між ЗДО та початковою школою в організації комунікативно-мовленнєвої діяльності старшого дошкільника.

Основні завдання дослідження:

1. Визначити науково-теоретичні основи комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.
2. Схарактеризувати наступність комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку та учнів першого класу як педагогічну проблему.
3. Виявити освітні аспекти забезпечення педагогічного партнерста між ЗДО та початковою школою в організації комунікативно-мовленнєвої діяльності старшого дошкільника.
4. Розробити критерії, показники та рівні сформованості комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку.
5. Провести дослідно-експериментальну роботу щодо ефективності комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей в контексті наступності дошкільної та початкової освіти.

Об'єкт дослідження – комунікативно-мовленнєвий розвиток дитини старшого дошкільного віку.

Предмет дослідження – форми та методи організації комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей старшого дошкільного віку в контексті педагогічного партнерства ЗДО та початкової школи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богуш А., Маліновська Н. Перші кроки грамоти: передшкільний вік : навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. 424 с.
2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія та методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах : підручник. К. : Вища школа, 2007. 542 с.
3. Верба О. Наступність між дошкільною і початковою освітою. *Початкова освіта*. 2013. № 13. С. 5-10.
4. Волинець К.І., Волинець Ю.О., Стаднік Н.В. Теоретичні засади наступності дошкільної і початкової освіти як проблема сучасної освіти. *Електронне наукове фахове видання «Народна освіта»*. 2019. Випуск №2(38). С.19-23.
5. Діти і соціум : особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку : монографія / [Богуш А. М., Варениця Л. О., Гавриш Н. В. та ін.]. Луганськ : Альма-матер. 2006. 368 с.

6. Зімакова Л.В. Виховання комунікативно-мовленнєвих мотивів дошкільників. *Педагогіка та психологія* : збірник наукових праць. X. : Видавець Рожко С. Г., 2017. Вип. 56. С. 136-148.
7. Зімакова Л.В. Зміст професійної підготовки майбутніх вихователів до роботи у ДНЗ на засадах партнерської педагогіки. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський. Вип.23 (2-2017). Ч.2. 2017. С. 167-172.
8. Зімакова Л. В., Ковалевська Н. В., Сонник Ю. О. Особливості комунікативно-мовленнєвого розвитку старших дошкільників засобами мультиплікації : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Полтава : ПНПУ, 2018. 152 с.
9. Зімакова Л.В. Підготовка майбутніх вихователів до мовленнєвої соціалізації дітей дошкільного віку засобами театрального мистецтва. *Педагогічні науки* : зб. наук. праць. Полтава. 2018. Вип. 71. С. 70-74.
10. Зімакова Л.В. Проекція світу дорослих у мультиплікаційних фільмах для дітей: аналіз картини світу. *Дитинство XXI століття: інноваційна освіта*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Кременчуцький педагогічний коледж імені А.С.Макаренка, 25-26 жовтня 2018 року). Кременчук: Методичний кабінет, 2018. С.17-22.
11. Зімакова Л.В. Сучасна дитяча книга у комунікативно-мовленнєвому розвитку дитини. *Педагогіка та психологія* : збірник наукових праць. X. : Видавець Рожко С. Г., 2016. Вип. 54. С. 84-96.
12. Ковалевська Н. В., Пасічніченко А. В., Зімакова Л.В. Реалізація нетрадиційних форм співробітництва закладів дошкільної освіти з сім'єю в сучасних умовах. Навчання й виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у викликах сьогодення: [монографія] / за заг. ред. О.В. Лобової, І.П. Рогальської-Яблонської. Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. 444с. С. 98-115.
13. Кононенко Ю. Г. Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти. Додаток до листа МОН України від 19.04.2018 № 1/9-249 URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/nastupnist-mizh-doshkilnoyu-ta-pochatkovoyu-osvitoju> (дата звернення: 06.04.2021 р.)
14. Кузьменко В. Як підготовлений наш випускник? Моніторинг індивідуальних навчальних досягнень старших дошкільнят. *Дошкільне виховання*. 2015. № 5. С. 2-7.
15. Курчатова А., Медведева С. Скоро до школи. Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою. *Дошкільне виховання*. 2012. № 8. С. 23-24.

16. Лавренко С.О. Наступність дошкільної та початкової освіти у вимірах сьогодення: здобутки та перспективи. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Випуск 16. Т. 2. С.23-26.
17. Луценко І.О. Дитина і дорослий: вчимося спілкуватись. Готуємось до мовленнєвого спілкування з дошкільниками : навч. пос. К. : Світич, 2013. 208 с.
18. Наказ МОН «Про затвердження Примірного положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти» (від 16.04.2018 р. № 372) URL <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/nastupnist/nakaz.pdf> (дата звернення: 06.04.2021 р.)
19. Пантюк Т. Підготовка дітей до школи в Україні: суспільно-педагогічний контекст : монографія. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2016. 504 с.
20. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільника. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 152 с.
21. Програма наступності дошкільної освіти та початкової школи Кривоколінського НВК І-III ступенів URL: http://kryvikolina.edukit.ck.ua/pro_nv/ (дата звернення: 06.04.2021 р.)
22. Рожок Т., Харматова В. Забезпечення наступності між дошкільним навчальним закладом та початковою школою. *Вихователь-методист*. 2012. № 8. С. 43-46.
23. Тартута Г. Адаптація до навчання в першому класі. Проект спільної роботи ДНЗ та НВК. *Початкова освіта*. 2013. № 13. С. 10-12.
24. Яценко С. Наступність дошкільної та початкової освіти крізь призму Концепції Нової української школи. *Молодь і ринок*. №9 (164), 2018. С. 76-80.

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ ПСИХОЛОГІЇ»

доц.Пасічніченко А.В.

1. Вплив сучасного медіа-простору на формування світоглядних уявлень у дітей дошкільного віку.
2. Страхи сучасних дошкільників та їх зв'язок з особливостями відносин дитина-батьки.
3. Шляхи забезпечення соціального здоров'я дошкільника в сучасному освітньому просторі.
4. Формування особистого досвіду соціальної взаємодії у дошкільників.
5. Соціально-психологічні особливості егоїстичної поведінки дошкільників.
6. Соціально-психологічні особливості здобуття статусу дитиною дошкільного віку у групі однолітків
7. Арт-терапія як засіб корекції тривожних станів дитини дошкільного віку.

8. Агресивна поведінка дітей дошкільного віку: прояви, причини та корекція.
9. Формування соціальної компетентності дошкільників засобами дитячої літератури.
10. Соціально-психологічні чинники становлення самооцінки дитини дошкільного віку.
11. Дитяча субкультура як чинник соціалізації дитини дошкільного віку
12. Соціально-психологічна компетентність як чинник соціальної готовності дитини до школи
13. Розвиток емоційного інтелекту в дітей старшого дошкільного віку в умовах сучасного ЗДО.
14. Психологічні особливості соціальної тривожності у дітей дошкільного віку.
15. Формування культури міжособистісних взаємин дошкільників.
16. Психологічні особливості конфліктних взаємин дошкільників.
17. Формування соціально-психологічної компетентності дитини в умовах закладу дошкільної освіти.
18. Формування емоційно-ціннісного ставлення до соціальної дійсності у старших дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти.
19. Психолого-педагогічні засоби розвитку соціальної компетентності дошкільників.
20. Формування емоційно-ціннісного ставлення до себе у дітей дошкільного віку.

СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ДИТИНИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ГРУПІ РОВЕСНИКІВ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ДИТИНИ У ГРУПІ РОВЕСНИКІВ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО АНАЛІЗУ

1.1. Поняття соціально-психологічного статусу індивіда та основні напрями досліджень соціально-психологічного статусу дитини в колективі ровесників

1.2. Становлення соціально-психологічного статусу дитини у групі ровесників старшого дошкільного віку: основні проблеми дослідження ...

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ДИТИНИ У ГРУПАХ РОВЕСНИКІВ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

2.1. Методичні засоби, хід, процедура та результати констатувального експерименту

2.2. Психолого-педагогічні засоби регулювання соціально-психологічного статусу дитини в групі ровесників

2.3. Результати впровадження психолого-педагогічної програми виховних впливів у дитячих групах і зміни в картині соціально-психологічного статусу досліджуваних

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

ДОДАТКИ

Мета дослідження: вивчити психологічні особливості становлення соціально-психологічного статусу дитини старшого дошкільного віку й дослідити можливості його цілеспрямованої оптимізації.

Завдання:

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з обраної теми.

2. З'ясувати особливості структурно-динамічних і мотиваційно-ціннісних параметрів соціально-психологічного статусу дітей у групах старших дошкільників.

3. Проаналізувати рефлексивно-перцептивні аспекти внутрішньогрупових взаємин між дітьми старшого дошкільного віку.

4. Розробити та апробувати комплексну програму спеціальних виховних засобів гармонізації взаємин у дитячому колективі з метою регулювання соціально-психологічного статусу дітей старшого дошкільного віку.

Об'єкт – соціально-психологічний статус дитини у групі ровесників старшого дошкільного віку.

Предмет – соціально-психологічні чинники формування статусу дитини старшого дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дичок Т. Дитяча субкультура як фактор формування соціальної поведінки дітей дошкільного віку. *Наука. Освіта. Молодь*. 2015. С.97-98

2. Дошкільна освіта: словник-довідник/ упор. К.Л. Крутій, О.О. Фунтікова. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2010. 324с.

3. Максимова О.О. Формування соціальної компетентності дитини дошкільного віку як запорука її успішної адаптації до навчання в школі. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2016. Вип. 20 (1–2016). Ч.2. С. 229–234.

4. Основи соціальної психології : підруч. для закл. вищої освіти / за ред. М.М. Слюсаревського. К.: Талком, 2018. 579 с.
5. Пасічніченко А.В. Дитяче співтовариство як фактор соціалізації дошкільника. *Багатовимірність особистості: теорія, психодіагностика, корекція*: зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. семінару з міжнар. участю (м. Полтава, 23 березня 2017 р). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 332 с. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/8016/1/42.pdf>
6. Пасічніченко А. В., Ковалевська Н.В. Шляхи формування культури міжособистісної взаємодії у дітей в умовах закладу дошкільної освіти. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. 2019. Вип. № 3. С. 264-268.
7. Пасічніченко А.В., Павленко Т.П. Соціально-комунікативна компетентність як чинник формування міжособистісних взаємин дошкільників: навч.-метод. пос. для самот. роб. студ. спец. 8.01010101 – Дошкільна освіта та вихователів, методистів, завідувачів ДНЗ. Полтава, 2017. 102 с.
8. Пасічніченко А. В. Становлення статусу дітей у групі на етапі переходу від старшого дошкільного до молодшого шкільного віку: дис. ...канд. психол. наук: 19.00.07/ Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Київ, 2003. 177 с.
9. Рогальська І.П. Соціалізація особистості у дошкільному дитинстві: сутність, специфіка, супровід: монографія. К.: Міленіум, 2008. 400 с.
10. Соціалізація дітей старшого дошкільного віку в умовах ДНЗ: монографія/ Н. Гавриш, О. Рейпольська та ін.; за заг.ред. О. Рейпольської. К.: Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2018. 280 с.

«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

доц. Вашак О.О.

1. Особливості впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінській діяльності ЗДО.
2. Особливості використання ділових ігор як інтерактивного методу навчання вихователів ЗДО.
3. Особливості використання особистісно-орієнтованих технологій у роботі з педагогічним колективом ЗДО.
4. Особливості організації інноваційної діяльності в освітньому просторі закладів дошкільної освіти.
5. Використання організаційно-управлінських інновацій педагогічного менеджменту в роботі ЗДО.

6. Особливості використання освітніх технологій в управлінні педагогічним персоналом ЗДО.
7. Використання педагогічних технологій в професійній діяльності керівників ЗДО.
8. Упровадження освітнього менеджменту в організації педагогічного колективу ЗДО.
9. Упровадження освітніх інновацій у методичну роботу закладів дошкільної освіти.
10. Організація діяльності педагогічного колективу ЗДО в умовах упровадження технології «портфолію вихователя».
11. Організація діяльності педагогічного колективу ЗДО в умовах упровадження технології «портфолію дошкільника».
12. Підвищення педагогічної майстерності працівників ЗДО в умовах управлінської діяльності.
13. Особливості організації гурткової роботи в закладах дошкільної освіти.
14. Особливості планування освітньо-виховної роботи в закладах дошкільної освіти.
15. Використання нетрадиційних форм науково-методичної роботи в закладах дошкільної освіти.
16. Особливості організаційно-педагогічної діяльності керівника закладу дошкільної освіти.
17. Умови розвитку управлінського потенціалу керівника закладу дошкільної освіти.
18. Розвиток управлінської майстерності як складової професіограми керівника закладу дошкільної освіти.
19. Організація вихователем-методистом навчально-виховної діяльності ЗДО.
20. Особливості впливу методичної роботи на розвиток професійної компетентності вихователів.
21. Особливості особистісно-орієнтованого підходу в управлінні закладами дошкільної освіти.
22. Управління особистісно-професійним розвитком педагогів закладів дошкільної освіти.
23. Управління розвитком педагогічної творчості педагогів закладів дошкільної освіти.
24. Роль керівника закладу дошкільної освіти у підвищенні фахового рівня педагогічних працівників.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМ ПЕРСОНАЛОМ У ЗДО

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1.1. Характеристика основних понять з проблеми дослідження
- 1.2. Класифікація освітніх інноваційних технологій
- 1.3. Упровадження інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у сучасних закладах дошкільної освіти

РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСОБУ УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМ ПЕРСОНАЛОМ У ЗДО

- 2.1. Умови організації педагогічного персоналу ЗДО засобами інноваційних технологій
- 2.2. Методика впровадження інноваційних технологій в управлінську діяльність ЗДО
- 2.3. Аналіз результатів експериментального дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета наукової роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально довести важливість інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у закладах дошкільної освіти.

Нами були визначені **завдання наукової роботи**:

1. Проаналізувати наукові психолого-педагогічні, фахові та методичні джерела з проблеми дослідження.
2. Схарактеризувати інноваційні технології управління педагогічним персоналом у сучасних закладах дошкільної освіти.
3. Дослідити стан упровадження інноваційні технології управління педагогічним персоналом у ЗДО.
4. Розробити методику щодо впровадження інноваційних технологій в управлінську діяльність ЗДО.

Об’єкт наукової роботи – управління в системі дошкільної освіти.

Предмет наукової роботи – методика впровадження інноваційних технологій управління педагогічним персоналом у ЗДО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Братко М. В. Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: теорія і практика: монографія. Кам'янець-Подільський: «Аксиома», 2017. 424 с.
3. Братко М. В. Сучасний контекст управління підготовкою фахівців у професійних та вищих навчальних закладах. Теоретико-методичні основи підготовки конкурентоздатних фахівців у контексті сучасного ринку праці: зб. матеріалів наук.- практ. конф., Кривий Ріг, 6 квітня 2017 р. Кривий Ріг: КПГТЛ, 2017. С. 108–112.
4. Вознюк А. В. Психологія підготовки керівників до управління педагогічними працівниками в освітніх округах : монографія. Суми : СВС Панасенко І. М., 2017. 416 с.
5. Вознюк А. В. Управління педагогічними працівниками в освітніх округах : психолого-організаційні аспекти : навч.-метод. посіб. (допов. і перероб.) / А. В. Вознюк. – Суми : СВС Панасенко І. М., 2017. – 192 с. (схвалений до використання Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, лист № 21.1/12-Г-299 від 27.06.2017).
6. Гавриш Н. Концепція розвитку навчального закладу – запорука успіху. Організація роботи ДНЗ в контексті сучасної парадигми освіти. *Дошкільне виховання*. 2018 . №8. С. 8 – 11.
7. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на п'ятій сесії Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р. : [станом на 15.03.2016 р.] // Законодавство України / Верхов. Рада України. Київ, 2016. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 4.07.16). Назва з екрана.
8. Компетенції викладача вищої школи в добу змін: діагностика та аналітика (за результатами дослідження в Київському університеті імені Бориса Грінченка) / Л. Хоружа, М. Братко, Н. Котенко, О. Мельніченко, В. Прошкін. Київ: Вид-во КУБГ, 2018. 92 с.
9. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.] / Л. А. Мартинець. – Вінниця, 2018. – 196 с.
10. Про дошкільну освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2628-III : [станом на 24.12.2015 р.] // Законодавство України / Верхов. Рада України. — Текст. дані. — Київ, 2015. — Режим доступу: Режим доступу:

«ПЕДАГОГІЧНА ІМІДЖОЛОГІЯ»

доц. Вашак О.О.

1. Особливості професійної діяльності керівників у формуванні іміджу закладів дошкільної освіти.
2. Особливості формування професійного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти.
3. Інноваційна діяльність педагогів як головна умова створення позитивного іміджу закладу дошкільної освіти.
4. Особливості формування позитивного іміджу керівника сучасного закладу дошкільної освіти.
5. Особливості створення іміджу педагогічного колективу сучасного закладу дошкільної освіти.
6. Формування фахової компетентності вихователів як умова позитивного іміджу ЗДО.
7. Професійна етика керівника закладу дошкільної освіти як головна умова створення іміджу.
8. Особливості створення іміджу вихователя в освітньому просторі ЗДО.
9. Умови формування позитивного іміджу закладів дошкільної освіти в сучасних умовах.
10. Умови формування професійного іміджу педагогічного колективу ЗДО.
11. Імідж, як важливий компонент управління закладами дошкільної освіти .
12. Особливості використання іміджових атрибутів у педагогічній діяльності вихователів.
13. Особливості створення корпоративного іміджу педагогічних працівників.
14. Особливості педагогічної діяльності як фактор формування іміджу вихователя ЗДО.
15. Особливості використання педагогічної техніки у створенні позитивного іміджу вихователя ЗДО.
16. Професійно-педагогічна культура колективу як важлива складова іміджу.
17. Особливості формування іміджу керівника ЗДО як важлива умова професійної компетентності.
18. Особливості сучасного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти.
19. Особливості використання освітніх технологій як умова створення сучасного іміджу закладу дошкільної освіти.
20. Професійні функції менеджера дошкільної освіти у створенні іміджу педагогічного колективу.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ЗДО ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ЗДО У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

- 1.1. Становлення та розвиток іміджу керівника у педагогічних закладах
- 1.2. Аналіз базових категорій дослідження формування іміджу керівника ЗДО
- 1.3. Умови професійної компетентності іміджу керівника ЗДО

РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ЗДО ЯК ВАЖЛИВОЇ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

- 2.1. Визначення критеріїв, показників та рівнів знань керівників ЗДО про імідж як важливу умову професійної компетентності
- 2.2. Розробка авторської методики з особливостей формування іміджу керівника ЗДО як важливої умови професійної компетентності
- 2.3. Аналіз результатів експериментального дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета наукової роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально довести доцільність формування іміджу керівника ЗДО як важливої умови професійної компетентності.

Нами були визначені **завдання наукової роботи**:

1. Здійснити аналіз наукових психолого-педагогічних джерел з проблеми дослідження.
2. Визначити базові категорії дослідження з формування іміджу керівника ЗДО та умови професійної компетентності.
3. Дослідити стан формування іміджу керівника ЗДО.
4. Розробити авторську методику щодо особливостей формування іміджу керівника ЗДО як важливої умови професійної компетентності.

Об'єкт наукової роботи – управління в системі дошкільної освіти.

Предмет наукової роботи – методика формування іміджу керівника ЗДО як важливої умови професійної компетентності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>.
2. Довга Т. Я. Елементи імідж творчості у навчально-професійній діяльності майбутнього вчителя початкової школи. *Людинознавчі студії*. Серія: Педагогіка, 3 (35), 2016. С. 100–108.
3. Карпенко О. Європейський вимір модернізації вищої педагогічної освіти України. *Людинознавчі студії*. Серія Педагогіка, 5/37, 2017. С. 39-47.
4. Коркішко А. В. Педагогічні умови формування професійного іміджу майбутніх магістрів педагогіки вищої школи: *автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / ДВНЗ «Донбаський держ. пед. ун-т»*. Слов'янськ, 2018. 20 с.
5. Коркішко А. В. Сутнісна характеристика категорії «імідж»: історико-педагогічний аспект (IX – XVIII ст.). *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 2, 2016. С. 88–96.
6. Кравець Р. Е. Концептуальний простір поняття «професійний імідж» у наукових психолого-педагогічних джерелах. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 65, Т. 2, 2019. С. 53 – 57.
7. Навроцька М. М. Аналіз експериментального дослідження розвитку професійного іміджу педагога у післядипломній освіті. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць*. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 39. 2018. С. 159–164.
8. Навроцька М. М. (2016). Аналіз сучасного стану розвитку професійного іміджу педагога. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць*. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 29. С. 153–158
9. Навроцька М. М. Критерії, показники та рівні розвитку професійного іміджу педагога у післядипломній освіті. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія: Педагогіка, психологія, філософія. Київ: Міленіум, 2017. С. 183–187.
10. Навроцька М. М. Потенціал тренінгу щодо розвитку професійного іміджу педагога. *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті: матеріали III-ї Міжн. наук.-практ. конф. (Ченстохово – Ужгород – Дрогобич, 29–30 березня 2018 р.)*. Ченстохово; Ужгород; Дрогобич. С. 299–301.
11. Тимошенко В. В. Педагогічний імідж викладача ВНЗ як частина професійної компетенції. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 2 (71), 2016. С. 196 – 200.

12. Навроцька М. М. Методи розвитку професійного іміджу педагога у післядипломній освіті. *Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управління навчальними закладами: матеріали III Всеукр. наук.-метод. конф.* (Херсон, 5 грудня 2017 р.): в 3 ч. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2. 2017. С. 194–199.

13. Марєєва, Т. В. Професійний імідж вихователя дошкільного навчального закладу та його структура : SWorld – June 2017. Режим доступу: <http://www.sworld.education/conference/year-conference-sw/the-content-of-conferences/archives-of-individual-conferences/june>. (дата звернення: 12.08.16). — Назва з екрана.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ»

доц. Манжелій Н.М.

доц. Ковалевська Н.В.

1. Спільна діяльність дорослих і дітей як чинник формування позитивних взаємин у сім'ї.
2. Вплив батьків на виховання обдарованої дитини у сім'ї.
3. Особливості організації сімейного дозвілля з дітьми дошкільного віку.
4. Соціалізація дошкільників в умовах неповної сім'ї.
5. Педагогічні умови забезпечення емоційного комфорту дитини в сім'ї.
6. Роль родинних традицій у вихованні дітей дошкільного віку.
7. Особливості впливу батька на формування особистості дитини.
8. Особливості впливу матері на формування особистості дитини.
9. Вплив неблагополучної сім'ї на формування особистості дитини дошкільного віку.
10. Особливості адаптації дітей із родин вимушених переселенців.
11. Вплив стилю сімейного виховання на становлення самооцінки дітей дошкільного віку.
12. Вплив сучасних засобів масової інформації на виховання дошкільників.
13. Особливості виховання дітей в багатодітній сім'ї.
14. Авторитет батьків як чинник виховання дітей дошкільного віку.
15. Педагогічні умови протидії булінгу у дитячому середовищі.
16. Шляхи підвищення педагогічної культури батьків.
17. Вплив комп'ютерних ігор на формування особистості дошкільника.
18. Особливості виховання гіперактивних дітей в умовах сім'ї.
19. Вплив сім'ї на формування дитячої субкультури.

20. Вплив сімейного насильства на особистісний розвиток дитини дошкільного віку.
21. Професійна підготовка майбутніх вихователів до формування педагогічної культури батьків дітей дошкільного віку.
22. Особливості реалізації сучасних педагогічних технологій у діяльності гувернера.

РЕАЛІЗАЦІЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ФОРМ ВЗАЄМОДІЇ ЗДО З РОДИНОЮ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ЗДО ТА РОДИНИ

- 1.1. Сутність та значення основних понять дослідження
- 1.2. Історичний аналіз проблеми взаємодії ЗДО та родини дошкільника
- 1.3. Особливості реалізації партнерської взаємодії в умовах сучасного ЗДО

РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ НАЛАГОДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ЗДО ТА СІМ'Ї ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 2.1. Вивчення досвіду реалізації різноманітних форм взаємодії закладу дошкільної освіти та родин
- 2.2. Дослідно-експериментальна робота щодо впровадження нетрадиційних форм співпраці ЗДО та родини
- 2.3. Аналіз результатів впровадження нетрадиційних форм взаємодії ЗДО та родини

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета: теоретично обґрунтувати та експериментально довести ефективність запропонованих нетрадиційних форм взаємодії ЗДО з родиною.

Завдання :

1. Визначити сутність основних понять дослідження.
2. Здійснити історичний аналіз проблеми взаємодії ЗДО та родини.
3. Розкрити значення взаємодії педагогів та батьків в умовах сучасного ЗДО.
4. Дослідити ефективність реалізації нетрадиційних форм взаємодії ЗДО і родини та розробити методичні рекомендації з їх впровадження.

Об'єкт дослідження: процес взаємодії ЗДО та родини.

Предмет дослідження: нетрадиційні форми взаємодії ЗДО з родиною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Беленька Г. Дошкільний заклад і родина: співпраця заради дитини. *Дошкільне виховання*. 2019. № 2. С. 3–6.
2. Галицька Т. В. Взаємодія закладу дошкільної освіти з родиною. Сучасні підходи. *Дошкільний навчальний заклад*. 2018. № 11. С. 11–13.
3. Гуцол С. День батька: святкуємо спільно з родинами. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 4. С. 61–63.
4. Дроботюк С. Із рук в руки: новий зміст старих форм роботи з батьками. *Практичний психолог: дитячий садок*. 2017. № 10. С. 18–25.
5. Загультська І. Щаслива дитина - запорука злагоди в Родині. Інтерактивне заняття для батьків. *Психолог дошкілля*. 2018. лип. (№ 7). С. 45–49.
6. Ковалевська Н. В., Пасічніченко А. В., Зімакова Л. В. Реалізація нетрадиційних форм співробітництва закладів дошкільної освіти з сім'єю в сучасних умовах. Навчання й виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у викликах сьогодення: [монографія] / за заг. ред. О. В. Лобової, І. П. Рогальської-Яблонської. Суми : ФОП Цьома С. П., 2018. 444с. С. 98-115.
7. Кочан Л. Працюємо з батьками в єдиному просторі. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 7. С. 17–25.
8. Ладивір С. Сім'я як партнер педагогів у формуванні ціннісних орієнтацій дитини. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 10. С. 7–12.
9. Лопатюк В. Школа батьківства: вчимося плекати доброту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 10. С. 13–16.
10. Максименко Д. С. Вчимося бути батьками. Школа для молодих батьків. *Практична психологія*. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 200 с.
11. Пурденко І. Психологічний портрет татуся. Семінар з елементами тренінгового заняття для тат. *Психолог дошкілля*. 2017. лип. (№ 7). С. 22–27.
12. Стадник О. До школи разом. Семінар-практикум для батьків. *Дитячий садок. Управління*. 2018. берез. (№ 3). С. 8–9.
13. Тюрютікова І. Місія здійсненна, або Залучаємо до співпраці татусів. *Практичний психолог: дитячий садок*. 2018. № 5. С. 25–27.
14. Хартман О., Скумен І. Як налагодити продуктивну взаємодію з батьками. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2016. № 1. С. 38–45.
15. Чернієнко Т. Інтерактивні технології в родинному вихованні. *Початкова школа. Сучасна школа України*. 2017. листоп. (№ 11). С. 59–62.
16. Чернієнко Т. Інтерактивні технології в родинному вихованні. *Початкова школа. Сучасна школа України*. 2017. листоп. (№ 11). С. 59–62.

17. Швайгерт Н. Смартмоб, ток-шоу, фестиваль майстрів та інші інноваційні форми роботи з батьками дошкільників. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 7. С. 28–36.

18. Шаповал Н. Педагоги + батьки = партнерська взаємодія. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. № 8. С. 50–53.

«ПЕДАГОГІЧНА ОРТОБІОТИКА»

ас. Вільхова О.Г.

1. Синдром професійного вигорання вихователя ЗДО, його особливості та профілактика
2. Умови успішного професійного спілкування вихователя як запорука його фізичного здоров'я
3. Роль гумору в діяльності вихователя закладу дошкільної освіти.
4. Особливості роботи вихователя ЗДО з батьками щодо здорового способу життя дітей
5. Особливості збереження та зміцнення здоров'я вихователя сучасного ЗДО
6. Особливості збереження і зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку.
7. Стрес та його роль в адаптації вихователя сучасного ЗДО до умов праці.
8. Сучасні форми роботи вихователя з організації здорового способу життя дошкільників.
9. Специфіка роботи завідувача ЗДО щодо збереження здоров'я вихователів
10. Технології збереження фізичного здоров'я вихователя ЗДО
11. Технології збереження психічного здоров'я вихователя ЗДО
12. Технології збереження соціального здоров'я вихователя ЗДО
13. Технології збереження духовного здоров'я вихователя ЗДО
14. Музикотерапія як ефективний засіб збереження здоров'я вихователя ЗДО
15. Працетерапія як ефективний засіб збереження здоров'я вихователя ЗДО
16. Технології управління конфліктами у ЗДО як засіб збереження здоров'я вихователів
17. Фізкультурно-оздоровчі технології як засіб збереження і зміцнення здоров'я вихователя ЗДО
18. Природотерапія як ефективний засіб збереження здоров'я вихователя ЗДО
19. Рациональне харчування як ефективний засіб збереження здоров'я вихователя ЗДО
20. Загартовування як ефективний засіб збереження здоров'я вихователя ЗДО

ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПОКРАЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

1.1. Історичний аспект проблеми збереження і зміцнення професійного здоров'я педагога

1.2. Сучасні підходи до розуміння сутності здоров'я людини, його види.

1.3. Соціально-економічна роль здоров'я у розвитку особистості педагога

РОЗДІЛ 2. ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ

2.1. Фізкультурно-оздоровчі технології зміцнення здоров'я вихователів

2.2. Загартовування як ефективний засіб збереження здоров'я педагогів ЗДО

2.3. Технології раціонального харчування вихователів дітей дошкільного віку

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗМІЦНЕННЯ І ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ СУЧАСНОГО ЗДО

2.1. Експериментальна перевірка впливу фітнестехнологій на зміцнення фізичного здоров'я вихователів

2.2. Організація і хід експерименту

2.3. Аналіз результатів дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити особливості ефективного використання технологій збереження та зміцнення здоров'я вихователя сучасного ЗДО.

Відповідно до мети дослідження визначено такі **завдання**:

1. Висвітлити дослідження професійного здоров'я педагога в історичній ретроспективі

2. Схарактеризувати види здоров'я та його соціально-економічну роль у розвитку особистості

3. Описати особливості фізичного здоров'я вихователя та технології його збереження

4. Експериментально перевірити ефективність використання фітнестехнологій на зміцнення фізичного здоров'я педагога

Об'єкт дослідження – здоровий спосіб життя працівників закладів дошкільної освіти

Предмет дослідження – технології збереження фізичного здоров'я вихователя ЗДО

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гончаренко М. С., Бойчук Ю. Д. Екологія людини: навч. посіб. Суми: К.: Університетська книга. 2016. 394 с.
2. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг.ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид.Рожго С. Г. , 2017. 488 с.
3. Осипенко Т. Здоров'язбережувальні технології у дошкільному навчальному закладі. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 6. С. 42-48.
4. Іващук Л. Ю. Онишкевич С. М. Валеологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Тернопіль: Навчальна книга, 2017. 400 с.
5. Москаленко В.Ф. Сучасні ризики для здоров'я у ХХІ ст. *Охорона здоров'я України*.2018. №4. С.5-8.

«ТЕХНОЛОГІЇ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПРИРОДОЮ»

доц. Карапузова І.В.

1. Екологічна стежка як засіб формування екологічної культури у старших дошкільників.
2. Використання інноваційних технологій у формуванні навичок здорового способу життя і екологічної свідомості дошкільників.
3. Організація дослідницької діяльності дошкільників в умовах ЗДО.
4. Формування екологічної компетентності дошкільників у процесі ознайомлення з природою.
5. Формування у дошкільників первинних уявлень про екологічні зв'язки в природі.
6. Формування у майбутніх вихователів ЗДО готовності до саморегуляції.
7. Сучасні підходи до використання еколого-розвивального середовища ЗДО.
8. Реалізація завдань освітньої лінії «Дитина у природному довкіллі» в роботі з дошкільниками.
9. Формування природничо-екологічної компетентності у дошкільників.
10. Інноваційні підходи до еколого-розвивального середовища ЗДО.
11. Інноваційні підходи до екологічного виховання дітей дошкільного віку.
12. Використання ігрових технологій у процесі екологічного виховання дошкільників.
13. Використання моделей і схем в екологічному вихованні дошкільників.

14. Організація спільної діяльності у природі дорослих та дітей.
15. Екологічні проекти у формуванні основ екологічної свідомості дітей дошкільного віку.
16. Значення розвивального середовища в екологічному вихованні дошкільників.
17. Експериментування як засіб пізнання дошкільниками природи.
18. Формування уявлень про природу у дітей дошкільного віку засобами проектної технології.
19. Використання народної творчості в ознайомленні дітей з природою.
20. Творчо-розвивальні технології в екологічній освіті дошкільників.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРИРОДІ ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРИРОДІ

- 1.1. Сутність поняття «експериментально-дослідна діяльність» в психолого-педагогічній літературі
- 1.2. Психолого-педагогічні особливості організації експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі
- 1.3. Роль нескладного експериментування у процесі ознайомлення дошкільників з природою

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО- ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРИРОДІ

- 2.1. Зміст, завдання, методи та форми експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі
- 2.2. Стан організації та проведення нескладних дослідів у природі з дітьми старшого дошкільного віку

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО- ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 3.1. Проведення експериментально-дослідної роботи
- 3.2. Аналіз результатів роботи

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета магістерської роботи: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.

Для досягнення поставленої мети ми визначили наступні **завдання:**

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження.
2. Визначити особливості організації експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.
3. Розкрити методичні аспекти організації експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.
4. Експериментально перевірити ефективність використання експериментально-дослідної діяльності старших дошкільників у процесі ознайомлення їх з об'єктами природи.

Об'єкт дослідження – процес ознайомлення дошкільників з природою.

Предмет дослідження – особливості організації експериментально-дослідної діяльності природі.

«Сучасні технології формування елементарних математичних уявлень дошкільників»

доц. Гришко О.І.

1. Розвиток просторових уявлень старших дошкільників засобами математичного моделювання у сучасних ЗДО.
2. Формування розумової активності дітей за допомогою завдань з конструювання у сучасних ЗДО.
3. Модульне орігамі як засіб математичного розвитку дітей 6-7 років у сучасних ЗДО.
4. Формування основ пізнавальної самостійності старших дошкільників у конструктивній діяльності в сучасних ЗДО.
5. Формування основ пізнавальної самостійності старших дошкільників на основі методики М. Монтесорі у сучасних ЗДО.
6. Формування основ пізнавальної самостійності старших дошкільників на основі методики Б. Нікітіна у сучасних ЗДО.
7. Використання моделей при формуванні уявлень про час у дітей дошкільного віку.
8. Використання арифметичних моделей при розв'язуванні задач на заняттях з математики у ЗДО.
9. Використання цікавого розвивального математичного матеріалу у процесі формування математичних уявлень у сучасних ЗДО.

10. Становлення методики математичної освіти дошкільників в Україні.
11. Використання навчальних логіко-математичних ігор при формуванні елементарних математичних уявлень у дошкільників.
12. Формування елементарної математичної компетентності у дітей старшого дошкільного віку.
13. Проблема наступності між ЗДО і НУШ при вивченні математики.
14. Індивідуальний підхід до дітей дошкільного віку в процесі формування елементарних математичних уявлень у сучасних ЗДО.
15. Інтелектуальний розвиток дітей старшого дошкільного віку засобами нетрадиційних технологій.
16. Дидактична гра як засіб логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку.
17. Використання інноваційних технологій при здійсненні логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку.
18. Формування геометричних уявлень у дітей дошкільного віку.
19. Методика використання дидактичних вправ при формуванні часових уявлень у дітей старшого дошкільного віку.
20. Дидактична гра як засіб логіко-математичного розвитку дітей молодшого дошкільного віку у сучасних ЗДО.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СУЧАСНИХ ЗДО.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖУВАНОЇ ПРОБЛЕМИ

- 1.1. Розвиток і сучасний стан методики формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку
- 1.2. Значення і завдання формування початкових математичних уявлень і понять у дошкільників
- 1.3. Організація навчання математики в ЗДО. Сутність понять «диференціація» та «індивідуалізація»
- 1.4. Аналіз Базового компонента дошкільної освіти та програм з досліджуваної проблеми

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ

У СУЧАСНИХ ЗДО

2.1. Умови здійснення індивідуального підходу до дітей у процесі вивчення математики

2.2. Майстерність вихователя як одна з передумов індивідуально-диференційованого виховання і навчання

2.3. Вправи та завдання для визначення рівня математичного розвитку дітей дошкільного віку

2.4. Методика формування елементарних математичних уявлень з урахуванням індивідуального підходу

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З МАТЕМАТИКИ

3.1. Хід експериментального дослідження

3.2. Аналіз результатів дослідження

ВИСНОВКИ

РЕЗЮМЕ УКРАЇНСЬКОЮ ТА ІНОЗЕМНОЮ МОВАМИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Мета дослідження – виявити та апробувати найбільш ефективні шляхи індивідуалізації формування елементарних математичних уявлень у дітей старшого дошкільного віку.

Завдання дослідження:

- уточнити змістовну сутність поняття «індивідуалізація» навчання;
- виявити рівні сформованості математичних уявлень у дітей дошкільного віку;
- встановити залежність засвоєння дошкільниками математичних уявлень від засобів навчання;
- апробувати методику навчання дітей математичним уявленням на підґрунті різнорівневих програм.

Предмет дослідження – процес індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку на математичних заняттях.

Об'єкт дослідження – засоби навчання, які сприяють здійсненню індивідуального підходу до дітей у процесі вивчення математики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баглаєва Н. Різні діти – різний підхід. *Дошкільне виховання*. 1996. № 9. С.9-13.
2. Баглаєва Н. І. Індивідуально-диференційований підхід до формування математичних уявлень у дітей 6 року життя: дис. ...канд. пед. наук: 13.00.01. К., 1997. 147 с.
3. Бегунова Т. І. Розвиток логіко-математичної компетентності дошкільників. *Дошкільний навчальний заклад*. 2015. № 6. С. 4-22.
4. Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Руханська Л.С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку “Українське дошкілля”. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 264 с.
5. Білоусько Л. В., Барабаш В. І. Сучасні підходи до логіко-математичної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. *Обдарована дитина*. 2019. № 10. С. 2-8.
6. Кириченко О. Ю., Гришко О. І. Розвивальний математичний матеріал як засіб формування елементарних математичних уявлень дошкільників. *Інноваційний потенціал професійної підготовки майбутніх фахівців початкової і дошкільної освіти*. Полтава, 2016. Вип. 3. С. 136-146. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/10528>
7. Мацюк Л. П. Математичні ігри. *Дошкільне виховання*. 2017. №8. С. 26.
8. Сазонова А. В. Загальнотеоретичні основи природничо-математичної освіти дітей дошкільного віку. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 248 с.
9. Степанова Т. М. Індивідуалізація і диференціація навчання математики дітей старшого дошкільного віку. К. : Видавництво Дім «Слово», 2006. 208 с.
10. Янківська О. П. Дидактичні ігри як засіб навчання та форма організації життя і діяльності дітей. *Дошкільне виховання*. 2020. №11. С. 19-24.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації та вимоги до написання та оформлення магістерської роботи для магістрантів спеціальності 8.010101 – Дошкільне виховання. Полтава: ПНПУ, 2010. – 32 с.
2. Методичні рекомендації щодо організації, виконання та захисту кваліфікаційних (бакалаврських / магістерських) робіт у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка / уклад. В.Бондаренко, О.Дмитрієнко, В. Шевчук, Т.Япринець. Полтава,2021. 51 с.
3. Науково-предметна підготовка підготовка магістрів спеціальності «Дошкільна освіта»: навч. посіб. / за ред.Федій О.А.. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 304 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Зразок оформлення титульної сторінки кваліфікаційної роботи

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

_____ психолого-педагогічний факультет

_____ кафедра дошкільної освіти

Рекомендовано до захисту

« ____ » _____ 202__ р.,

протокол № _____

Завкафедри _____

(підпис)

Кваліфікаційна робота
на здобуття другого (магістерського)
рівня вищої освіти

_____ (тема)

Виконала: студент (ка) VI курсу, групи ДО(св) – 612
заочної/денної форми навчання
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньої програми Дошкільна освіта

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник:

_____ (науковий ступінь та/або вчене звання, прізвище, ініціали)

Рецензент: _____

(науковий ступінь та/або вчене звання, прізвище, ініціали)

Захищено « ____ » _____ 202__ р.

кількість балів: _____

значення оцінки _____

Голова Екзаменаційної комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Полтава - 20 ____ року

ДОДАТОК Б

Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВСТУП	Стор.
РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
1.1 Назва підрозділу	Стор
1.2 Назва підрозділу	Стор.
РОЗДІЛ 2 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
2.1 Назва підрозділу	Стор.
2.2 Назва підрозділу	Стор.
2.3 Назва підрозділу	Стор.
РОЗДІЛ 3 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
3.1 Назва підрозділу	Стор.
3.2 Назва підрозділу	Стор.
РОЗДІЛ 4 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
4.1 Назва підрозділу	Стор.
4.2 Назва підрозділу	Стор.
ВИСНОВКИ	Стор.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Стор.
ДОДАТКИ	Стор

ДОДАТОК В

Форма відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу

Відгук

наукового керівника

на кваліфікаційну роботу на здобуття освітнього ступеня

магістр

зі спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітньої програми Дошкільна освіта

(тема)

студентки _____ курсу _____ групи

(прізвище, ім'я, по батькові)

Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Оцінка наукового керівника
Обґрунтування актуальності проблеми, коректність визначення мети і завдань, виділення об'єкта і предмета дослідження тощо	5	
Відповідність змісту роботи обраній темі. Повнота розробки проблеми загалом та окремих її аспектів	10	
Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, обґрунтованість і доказовість висновків	5	
Значення результатів роботи, її апробація (за наявності)	5	
Відповідність дослідження нормативним вимогам	5	
Організованість, сумлінність, відповідальність; творчий підхід і самостійність при написанні роботи; дотримання графіка роботи; рівень теоретичної та професійної підготовки студента, його здатність до самостійної професійної діяльності за фахом	10	
Загальна кількість балів	40	

Аргументований

висновок: _____

(В аргументованому висновку науковий керівник визначає:

1. Актуальність теми.
2. Відповідність змісту роботи обраній темі.
3. Рівень повноти розробки питань і окремих проблем.
4. Рівень теоретичної та професійної підготовки студента.

5. Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, уміння робити обґрунтовані висновки.
6. Характеристика студента (дисциплінованість, наполегливість, організованість, підготовленість, дотримання графіка роботи, зацікавленість проблемою дослідження тощо).
7. Важливість результатів роботи та запропонованих рекомендацій.
8. Дані про апробацію (за наявності).
9. Відповідність дослідження встановленим вимогам.

Науковий керівник _____ (_____)
(підпис (ім'я, прізвище)

« _____ » _____ 202__ р.

ДОДАТОК Г

Орієнтовна схема рецензії на кваліфікаційну роботу

Рецензія

на кваліфікаційну роботу на здобуття освітнього ступеня

магістр

зі спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітньої програми Дошкільна освіта

(тема)

студентки _____ курсу _____ групи

(прізвище, ім'я, по батькові)

У рецензії зазначаються:

1. Актуальність теми.
2. Теоретична (за наявності) й практична цінність.
3. Коротка характеристика роботи за розділами.
4. Оцінка методики дослідження, обробки матеріалів.
5. Доказовість висновків.
6. Наявність у роботі певних рекомендацій та їхнє обґрунтування.
7. Наявність та якість апробації матеріалів.
8. Позитивні моменти і недоліки роботи.
9. Якість оформлення.
10. Загальний висновок та оцінка роботи за чотирибальною шкалою.

Рецензент:

(науковий ступінь,

учене звання,

посада, місце роботи)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 202 _____ р.

ДОДАТОК Д

Відомість оцінювання кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня _____ магістр _____

зі спеціальності _____ 012 Дошкільна освіта _____

освітньої програми _____ Дошкільна освіта _____

(тема)

студентки _____ курсу _____ групи _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Підсумкова оцінка:

<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>	<i>Отримані бали</i>
Загальна оцінка кваліфікаційної роботи науковим керівником, зафіксована у його відгуку	40	
Загальна оцінка кваліфікаційної роботи рецензентом (згідно з рецензією) («відмінно» – 20 балів, «добре» – 16 балів, «задовільно» – 12 балів, «незадовільно» – 7 балів)	20	
Оцінка за захист кваліфікаційної роботи Критерії: - рівень володіння змістом роботи, повнота розкриття її у доповіді; - повнота відповідей на порушені питання, уміння вести наукову дискусію; - якість презентації роботи. □	15 15 10	

за 100-бальною шкалою: _____ значення оцінки: _____

Голова

Екзаменаційної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени

Екзаменаційної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 202 _____ р.

* Відомість оцінювання кваліфікаційної роботи разом із рецензією і відгуком наукового керівника зберігається у кваліфікаційній роботі

ДОДАТОК Е

Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

МОНОГРАФІЯ

Один автор

1. Зязюн І. Філософія педагогічної дії : монографія. Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
2. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків, 2018. 300 с.

Два автори

1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.

Три автори

1. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.

Без автора

1. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі: монографія / за заг. ред. В.П. Андрущенко, В.І. Лугового. К.: Педагогічна думка, 2011. 260 с.
2. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники

1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.
2. Тринус О.В. Розвиток педагогічної майстерності вчителя у творчій спадщині О. Музиченка (1875–1937 рр.) : монографія / за наук. ред. О.А. Лавріненка. Київ : ТОВ «ДКС Центр», 2018. 218 с.

ПОСІБНИК, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Один автор

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. для студ. дошк. фак. вищих пед. навч. закл. 2-ге вид., перероб. та доп. Суми : Університетська книга, 2008. 428 с.
2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: навч. посіб. для студ. вузів. К.: Академвидав, 2006. 456 с.

Два автори

1. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.

2. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
3. Романюк Л. В., Онищенко Э. В. Практикум по истории общей и дошкольной педагогики: учеб. пособие для студ. вузов. М. : ВЛАДОС, 2001. 176 с.

Три автори

1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.
2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.

Чотири і більше авторів

1. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.

Без автора

1. Історія дошкільної педагогіки: хрестоматія / упоряд. З. Н. Борисова, В. З. Смаль. 2-ге вид., доп. К. : Вища школа, 1990. 423 с.
2. Дошкільна педагогічна психологія: посібник для дошк.фак.пед.ін-тів / за ред.: Д.Ф. Ніколенка. К. : КДПІ ім.О.М.Горького, 1970. 140 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники

1. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
3. Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : підручник / за заг. ред. Г.В. Сухорукової. К. : Слово, 2010. 376 с.

БАГАТОТОМНІ ВИДАННЯ

1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.
2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.
3. Коменский Я. А. Материнская школа. Избранные педагогические сочинения : в 2 т. Москва : Педагогика, 1982. Т.1.656 с.
4. Сухомлинский В. О. Вибрані твори : в 5-ти т. Київ : Радянська школа, 1976. Т. 1. 654 с.
5. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 5-ти т. Київ : Рад. шк., 1976. Т. 2: Формування комуністичних переконань молодого покоління. Як виховати справжню людину. 670 с

АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ

1. Зорій Я. Б. Військово-патріотична підготовка майбутніх офіцерів запасу в умовах навчального процесу вищого навчального закладу: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Вінницький держ. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2005. 20 с.

2. Миронова С. П. Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх учителів до корекційної роботи в освітніх закладах для дітей з вадами інтелекту : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.03. Київ, 2007. 37 с.
3. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.

ДИСЕРТАЦІЇ

1. Барановська Л. В. Теоретико-методичні основи навчання професійного спілкування студентів вищого аграрного навчального закладу : дис. ... д-ра наук: 13.00.04 / Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 2005. 438 с.
2. Батечко Н. Г. Теоретико-методологічні засади підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Київ, 2016. 669 с.
3. Проценко А. Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики: дис... канд. пед. наук: спец. 13.00.04. Кропивницький. 2018. 327 с.

ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.
3. Про музеї та музейну справу: Закон України від 29 черв. 1995 р. № 249/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 25. С. 191
4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.12.2020).
5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. *Офіційний вісник України*. 2017. № 4. С. 530–543.
6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141.

АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ

1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.
2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.
3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: КНИГИ

1. Богуш А. М. Дефініції «духовність» і «моральність» в аспекті національного виховання в Україні. *Морально-духовний розвиток особистості в сучасних умовах* : зб. наук. пр. Київ, 2000. Кн.1. С. 18–23.
2. Дубасенюк О. Загальнокультурна компетентність: сутність та наукові підходи. *Формування загальнокультурної компетентності майбутніх фахівців* / за ред. О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. С. 5-10.
3. Фазан В. В. Сучасні принципи християнського виховання підростаючого покоління. *Теорія та методика навчання та виховання* : зб. наук. пр. Харків. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди. Харків, 2017. Вип. 42. С. 274–282
4. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. *Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні* : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ (ТЕЗИ, ДОПОВІДІ)

1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.
2. Архипова М. Дослідницька компетентність майбутніх інженерів-педагогів. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., (м. Хмельницький, 22–24 жовт. 2009 р.). Хмельницький, 2009. С. 144–148.
3. Замошнікова О. В. Новые информационные технологии в образовании. *Новые информационные технологии в образовании* : материалы междунар. науч.-практ. конф. (Екатеринбург, 26-28 февраля 2008 г.). Екатеринбург : Изд-во Рос.гос. проф.-пед. ун-т., 2008. Ч. 2. С. 78–83.
4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. *Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі* : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., (м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р.). Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
5. Терещук Г. В. Компетентнісний підхід як фактор зближення освітніх систем. *Професійні компетенції та компетентності вчителя*: матеріали регіонального науково-практичного семінару. Тернопіль : Вид-во ТИПУ ім. В. Гнатюка, 2006. С. 7–9.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ДОВІДКОВОГО ВИДАННЯ

1. Кучеренко І. М. Право державної власності. *Великий енциклопедичний юридичний словник* / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.
2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. *Адміністративне право України* : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.

3. Сірий М. І. Судова влада. *Юридична енциклопедія*. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПРОДОВЖУВАНОВОГО ВИДАННЯ

1. Бережна Т. І. Здоров'язбережувальні педагогічні технології – важлива складова здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки*. Ніжин, 2014. № 2. С. 35–39.
2. Жученко Є.В. Історико-педагогічний аналіз проблеми взаємодії морального й естетичного феноменів у вихованні особистості. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. Переяслав-Хмельницький, 2017. Вип. 37(3), т. II (22). С. 7–14.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ (ЖУРНАЛУ, ГАЗЕТИ)

1. Біленчук П., Обіход Т. Безпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. *Юридичний вісник України*. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.
2. Ковалевська Н.В. Навчальна дисципліна «Теорія та методика співпраці з родинами» у системі професійної підготовки майбутніх вихователів дітей раннього та дошкільного віку. *Імідж сучасного педагога*. 2017. №1 (170). С. 66-70.
3. Комісарова Л. М. Дитина у світі музики. *Дитина в дитячому саду*. 2005. № 1. С. 13–18.
4. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. *Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics*. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&> (дата звернення: 15.11.2017).
2. Ковалевська Н.В, Пасічніченко А.В. Навчальна дисципліна «Технології формування ігрової компетентності» у системі професійної підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія*. Вінниця, 2020. Випуск 63. С.119-123. URL: <https://vspu.net/nzped/index.php/nzped/issue/view/188/nzped-63-2020> (дата звернення: 15.12.2020).
3. Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта». URL: <http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/op-doshkilna-osvita-skorochenij-term-2019.pdf>. (дата звернення: 15.12.2020).
4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. *Наука та інновації*. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: <https://doi.org/10.15407/scin12.06.006>.

ДОДАТОК Ж

Форма засвідчення здобувачем вищої освіти – автором дослідження відсутності академічного плагіату в його кваліфікаційній роботі

Завідувач кафедри

(назва кафедри)

(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

щодо самостійного виконання кваліфікаційної роботи студентом

Я, _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Студент (ка) _____

(факультет, форма навчання, курс, група)

заявляю: моя кваліфікаційна робота на тему

виконана самостійно і в ній не міститься елементів академічного плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, у відповідності з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту та притягнення до академічної відповідальності.

Я даю згоду Університету на перевірку моєї письмової роботи за вище зазначеною темою, щодо виявлення елементів академічного плагіату (збігів/ідентичності/схожості) в інформаційній онлайн-системі виявлення збігів/ідентичності/схожості під назвою «UNICHECK» (<https://unicheck.com/uk-ua>).

(дата)

(підпис)..... (ініціали, прізвище)

ДОДАТОК К
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Факультет _____
Кафедра _____

ЖУРНАЛ

реєстрації кваліфікаційних робіт
студентів денної / заочної форми навчання

202__ – 202__ навчальний рік

Полтава

№ п/п	Прізвище та ініціали студента	Група	Дата здачі роботи студентом	Підпис Студента	Дата відправлення роботи для перевірки на плагіат	Підпис Працівника бібліотеки	Дата повернення роботи на доопрацювання	Підпис студента	Дата остаточного повернення роботи після доопрацювання Підпис Студента

ДОДАТОК Л

Зразок оформлення подання курсових робіт на перевірку на академічний плагіат

Директору бібліотеки
Полтавського національного
педагогічного університету
імені В. Г. Короленка
В. ОРСХОВІЙ
Завкафедри дошкільної освіти

(ім'я, прізвище)

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

Для перевірки щодо виявлення елементів академічного плагіату (збігів / ідентичності / схожості) в інформаційній онлайн-системі під назвою «UNICHECK» направляються кваліфікаційні роботи здобувачів другого рівня вищої освіти психолого-педагогічного факультету факультету:

№ п/п	Прізвище, ім'я, по – батькові здобувача	Академічна група	Тема кваліфікаційної роботи	Науковий керівник
1.				
2.				

Дата подання кваліфікаційних робіт _____ підпис завкафедри І. ПРИЗВИЩЕ

Дата завершення перевірки робіт _____ підпис відповідальної особи І. ПРИЗВИЩЕ